

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sara jevo št. 7565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva b. telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Po štiridesetih letih

Letos, 15. maja bo preteklo 40 let, odkar je papež Leon XIII. izdal znamenito okrožnico »Rerum novarum«, ki je radi obsežnosti in preciznosti socialnih nauk postala socialen evangelij katoličanov. Kakor je sv. Avguštín v svoji knjigi »De opere monachorum« vpletel celoten tedanji krščanski nauk o delu, tako ima tudi »Rerum novarum« sekularen pomen. Leonova okrožnica ne podaja le s popolno jasnostjo krščansko-socialna načela, ne zavrača le zmote preteklosti, temveč tudi nudi nepremagljivo orožje zoper moderne socialne zablode. Že pred Leonom so razni učenjaki, socialni politiki in škofje prispevali marsikaj k rešitvi socialnega vprašanja. Toda vse to so bili predlogi za rešitev socialne krize medtem ko Leonova okrožnica pomenja rešitev socialnega vprašanja.

Težko je odločiti, kaj je na Leonovi okrožnici najbolj občudovanja vrednega: ali sigurnost, s katero papež izraža socialne smerne in evangelija in naravnega prava, ali njegovo presenelljivo poznavanje patristične in tomistične literature in sploh krščanske tradicije, — ali pa globoko poznanje in razumevanje modernih gospodarskih in socialnih vprašanj, katerim v zdravilo podaja s previdnostjo in modrostjo krščanske socialne smerne.

»Rerum novarum« je nastala v dobi, ko se je blodnost liberalističnih nazorov, katerih nositeljica je postala moderna kultura, kazala vedno bolj kot docela nezdravljiva s krščanskim mišljenjem. Marksistično gibanje je baš tedaj pričelo dobivati svoje konkretne materialistične osnove. Kaj bi pač bilo, ko bi pred našimi štiridesetimi leti se našel kak utenec sv. Tomaža in napisal knjigo o »kapitalizmu«, tako mogočno in odločno, kakor jo je Marx, a na pravih načelih! Leon XIII. je položaj pretehtal in docela pravilno presodil. Zastavil si je ogromno nalogo, da katoličane dvigne iz brezbrzičnosti in jih postavi v pozitivno razmerje do moderne kulture, katero izoblikovali v krščanskem smislu je vekovita naloga katoliške Cerkve. Kar sta liberalizem in moderna kultura ustvarila dobrega in uporabnega v državnem, gospodarskem in socialnem življenju, naj bi se priznalo in sprejelo. Toda družabni in državni sestav naj bi se prenovil s svetimi silami krščanstva, pod njegovim vplivom in z njegovim učinkovitejšim sodelovanjem naj bi zrastle nova krščansko-socialna kultura.

Velika Leonova zamisel je predvsem teoretično uspešna. Podal je avtoritativno razlago mnogim perečim vprašanjem, kakor sporu med svobodo in avtoriteto, v lastniškem vprašanju, podčrtal je mirovno misel, ostro je zarisal mejo proti liberalizmu in socializmu. Nadaljnja okrožnica »Graves de communis« je zelo pomembna spopolnitev istih smernic.

Tudi pri praktičnem izvajanju okrožnice je našel Leon mnogo vnetih sodelavcev, ki so ga poslušali in razumeli ter se z veliko potrpežljivostjo trudili, da uresničijo papežev socialne zamisli. Toda neka tragika je v tem — in je prav, da mi katoličani sami nanjo opozorimo —, da so prav ti moške, ki so delali po Leonovih smernicah, v očeh ostale in »merodajne« katoliške javnosti dolgo časa veljali kot ekstremistični radikali in se zato gledalo v njih le bolj katoličane drugega reda. Ni bilo povsod tako, vendar se je marsikje dogajalo.

Pogledi v preteklost niso nikdar brez koristi, ako nam niso samo prilika za brezplodno obžalovanje, ampak dober nauk za bodočnost. Kako si je mogoče razlagati brezskrbno brezbrzičnost, s katero so tu in tam katoličani sprejeli socialni klic Leva XIII? Da si moremo razložiti ta čudni pojav, je morda prav, če opozorimo na splošno razpoloženje naše narave, ko se pustimo čisto volji voditi od našega skrivnega osebnostnega čuvstvenja in verovanja kakor pa od načel vere, ki jo izpovedujemo. Po svojih besedah in vidnih opravkih smo katoličani, naša notranjost pa je »svetska« in čisto prekašena z liberalizmom. Zraven tega odloča podzavestno tudi čuvstvenje za stan, kateremu pripadamo, za okolje, iz katerega smo zrastle, nek ponos za položaj, ki smo si ga osvojili. V takem razpoloženju pričnemo poudarjati bolj tista načela, ki so nam v prilogo, manj simpatij pa občutimo do drugih resnic, ki bi znale poseči neprijetno v udobje našega vsakdanjega življenja. Zato vedno doživljamo, kako so razni »tudi-katoličani« takoj pripravljeni izjaviti, da cerkev posega izven svojega delokroga, kakor hitro se čujejo od cerkvene strani besede, ki jih žene naračajo. Ko je Leon izdal okrožnico »Rerum novarum«, se je razno v pridobitnih in boljše situiranih katoliških krogih pojavila beseda, da se v okrožnici obravnavajo stvari, ki se krščanskega nauka in cerkve prav za prav ne tičejo. Saj se je tudi v naših dneh na okrožnico Pija XI. o zakonskem življenju prikrito in tudi neprikrito od raznih »strokovnjakov« precej ogorčeno namigavalo, da se je papež drznil tako decizično govoriti vernikom o zakonski moralni in zakramentu sv. zakona! — Denar ima svojo vero in pri denarju se ljubezen neha! Politika je politika! Zasebno življenje je zasebna stvar! — V vseh teh področjih se človek hoče obdati z visokim zidom, kamor Cerkev nima vstopa, »ker se v njih ne

Represalije proti trmi Francija in Anglija napovedujeta carinsko vojno — Italija začasno nevtralna, dokler, da...

Pariz, 27. marca. kk. Ministrski predsednik Laval je sprejel danes delegacijo carinskega odbora poslanske zbornice, ki je večeraj soglasno sklenil začeti carinsko vojno proti Avstriji in Nemčiji, da s tem ovrže dunajski dogovor. O tem sprejemu ni bilo izdano nobeno uradno obvestilo. Vsekakor pa je Francija odločena, kakor izjavlja »Intransigant«, da se bo z vsemi zakonitimi sredstvi borila proti nemško-avstrijski carinski uniji. Od Paula Boncourja in Herriota pa do skrajne desnice vlada samo eno mnenje. Če se bosta »obtožena« branila, pri-pustiti diskusijo pred Svetom Društvu narodov o juridični pripustnosti njune carinske unije, se bo po predlogu češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša sklicalo izredno zasedanje Sveta Društva narodov, in sicer po § 11 pakta Društva narodov na temelju grozečega mednarodnega konflikta, ki je nastal radi odpora obeh držav. V tem primeru ne bo mogoče zanikati pristojnosti Sveta Društva narodov.

Bruselj, 27. marca. AA. Belgijski politični krogi in belgijski tisk pripisujejo avstrijskemu-nemškemu sporazumu vedno večji pomen. Ves tisk se bavi s tem vprašanjem. Kot protikrepe predlaga belgijski tisk ukinitve kreditov Nemčiji in Avstriji ter odtegnitev kapitala na eni strani, na drugi pa podpora Jugoslaviji in Rumuniji, ne da bi se pri tem zanemarile Bolgarija, Grčija in Turčija. Pred odhodom iz Pariza je izjavil Henderson časnika: »Če sta nem-

ška in avstrijska vlada na zadnje demarše proti načrtu njune carinske unije in na zahtevo, predložiti načrt meseca maja Društvu narodov, res odgovorili s kategoričnim: ne, bi bil jaz prisiljen, najresneje proučiti položaj, ki je nastal radi tega njunega negativnega nastopa. Zaenkrat pa se še branim, smatram, da sta obe vladi s svojo odklonitvijo izrekli zadnjo besedo.«

Newyork, 27. marca. kk. Nemški poslanik se je večeraj zglasil pri državnem tajniku Stimsonu in mu izjavil, da carinska unija ne bo stopila v veljavo pred prihodnjim letom, tako da bo mogoče do tedaj rešiti vse mednarodne dvome in težave.

Nato je Stimson sprejel francoskega, italijanskega in češkoslovaškega poslanika, ki so hoteli slišati, kakšno stališče zavzame Amerika. Stimson se je izognil direktnemu odgovoru in je izjavil neobvezno, da za formuliranje ameriškega stališča še ni dovolj informiran. Proučevanje stvari zahteva mnogo časa in je Amerika zainteresirana samo glede gospodarskih posledic za ameriško trgovino. Zdi se, da bo ameriško zunanje ministrstvo obračalo posebno pozornost za uporabo klavzule o največjih ugodnostih ali za kompenzacije po sklenitvi carinske unije. Vsekakor pa so v Ameriki zamerili prenaplajeno izjavo trgovinskega ministrstva, da gre carinska unija dalje kakor klavzula o največjih ugodnostih in da Avstrijo in Nemčijo ni mogoče prisiliti, pustiti ameriški uvoz v njuni državi carine prosto.

Berlin, 27. marca. kk. »Berliner Tageblatt« doznava iz Rima, da po prvi proučitvi materiala ni dvomiti da bo ostala Italija glede nemško-avstrijskega gospodarskega dogovora nevtralna. Italija je celo naklonjena dobrohotni nevtralnosti in računa pod gotovimi pogoji, da bo Madjarska k pogodbam pristopila.

Milan, 27. marca. kk. V »Corriere della Sera« razmotriva bivši finančni minister de Stefani načrt avstrijsko-nemške carinske unije z gospodarskega stališča sosednih držav. Ta carinska unija bi se, če bi se razširila tudi na druge države, spremenila iz najmočnejšega orožja nemškega nacionalizma v orodje gospodarskega sodelovanja evropskih držav, ki bi k tej uniji pristopile. Od nasledstvenih držav je Madjarska najbolj prisiljena k odločitvi, ker je dosedaj najvztrajnejše zagovarjala carinsko unijo z Nemčijo, da si s tem zagotovi prodajno področje za svoje agrarne produkte. Interesirane države ne bodo samo proučevale, ali je dunajska pogodba v protislovju z mirovnimi pogodbami, temveč tudi lahko zahtevajo uporabo klavzule o največjih ugodnostih. Avstrijski trg bo vedno bolj pridržan samo za industrijske proizvode Nemčije. Že sedaj je italijansko negativno bilanco s 625 milijoni lir v letu 1930 pri uvozu in izvozu v glavnem pripisati Nemčiji, dočim je trgovinska bilanca z Avstrijo približno zenačena. Dunajska pogodba bo napravila pasivno tudi to bilanco, če ne bo posebnih kompenzacij.

Jugosl. - madjarska gosp. zbornica se bo ustanovila jutri v Beogradu

Beograd, 27. marca. AA. Jutri ob 4 popoldne bo v prostorih belgajske borze seja jugoslovanske gospodarske zbornice s temle dnevnim redom: 1. Konstituiranje jugoslovanskega dela zbornice sveta. 2. Volitev jugoslovanskega nacionalnega odbora za svet zbornice. 3. Slučajnosti.

S strani Madjarske bodo prisostvovali seji Tibor Kallay, bivši finančni minister, nadalje delegati budimpeštanske trgovske zbornice, narodnega sejma, državnega zavoda za izvoz kmetijskih proizvodov in ugledni madjarski gospodarstveniki. Madjarski predstavniki prispejo v Beograd nočoj ob 10. Z jugoslovanske strani bodo poleg predstavnikov Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu prisostvovali seji predstavniki posrednih gospodarskih ustanov v naši državi kakor tudi večje število jugoslovanskih gospodarstvenikov. Centrala jugoslovanske-madjarske gospodarske zbornice bo v Beogradu in v Budimpešti. Če se bo pokazala potreba, bosta osnovani še filijali v Zagrebu in Novem Sadu. Zbornica bo dajala brezplačna obvestila o stanju cen na jugoslovanskih in madjarskih tržiščih ter o vseh carinskih in tarifskih zadevah. Istočasno bo zbornica vršila vse potrebne intervencije v korist madjarskih in jugoslovanskih trgovcev. Zbornica bo delovala z lastnimi dohodki. Članarina zbornice znaša za posameznega člana 1000 Din, za društvo 10.000 Din, ustanovni člani pa plačajo 10.000 Din enkrat za vselej. Razen tega bo imela zbornica dohodek iz raznih taks. Na seji v Budimpešti je bil izvoljen za poslovodnega predsednika zbornice centrale v Budimpešti jugoslovanski generalni konzul Pavlinović, za centralo v Beogradu pa madjarski trgovski delegat v Beogradu Geza Silagy.

Viharna žitna konferenca

Rim, 27. marca. kk. Splošna razprava na svetovni žitni konferenci v rimskem poljedelskem zavodu je postala danes zelo živahna. V ostrem besednem sporu, ki je nastal med francoskim državnim podtajnikom Poncetom in argentinskim poslanikom Lebretonom, se je pojavilo ostro nasprotje med vzhodnoevropskimi agrarnimi državami, katerih stališče je zastopal poljski zastopnik, direktor poljedelskega ministrstva Rose, in med prekomorskimi žitnimi eksportnimi državami, lahko bi se tudi reklo, nasprotje med Evropo in Ameriko. 1

Vzhodnoevropske agrarne države, ki so izvoz svojega žita v zadnjih letih od l. 1928 do 1930 potrojile, so mogle ta pomnoženi izvoz doseči le na ta način, da so izvajale velik pritisk na cene, ker bi sicer ne mogle uvažati potrebnih industrijskih proizvodov. Kljub temu je morala n. pr. Poljska svoj uvoz industrijskih proizvodov v l. 1930 zmanjšati za pol milijarde zlatih frankov. Kot edino sredstvo proti temu vidi zastopnik poljske vlade v preferenčnih carinah, predvsem pa v boljši organizaciji kratkoročnih kreditov, s katerimi naj bi se bavila svetovna žitna konferenca, ker se je Društvo narodov že uspešno bavilo z organizacijo dolgoročnih kreditov. Vsekakor je jasno, da so sredstva nekaterih držav pri kraju in da je mogoče pomagati samo z mednarodnimi sredstvi. Francoski delegat Poncet je spopolnil poljska izvajanja z navedbami iz rezultatov obeh pariških evropskih konferenc in odredb, ki jih je storila francoska vlada, da pomaga vzhodnoevropskim državam do večjega izvoza žita v Francijo. Tu je nastopil argentinski delegat Lebreton in vprašal Francoza, kaj bi rekla francoska vlada k temu, če bi hotela argentinska vlada vsem svojim državnim upravam in privatnim organizacijam zapovedati, naj kupu-

jejo namesto francoskega blaga samo angleško ali italijansko blago, kar bi bilo isto, kakor je storila francoska vlada radi februarških priporočil v evropskem odboru. Pogodbe se morajo ali držati ali pa se odpovedo. V ostri filipiki proti evropskemu prizadevanju je zastopal stališče, da je kriza posledica vojne in povojnih razmer, inflacije in deflacije. »Samo vojna je vzrok sedanje svetovne gospodarske krize!« je zakričal Lebreton presenečenim poslušalcem.

Prav nič ne koristi, uvažati takozvana evropska zdravilna sredstva za vzhodnoevropske agrarne države, kakor je to poskušal rumunski kmetijski minister Madgearu na zadnjem zasedanju Društva narodov, da bi s tem rešil tudi svetovno krizo. To so nevarne samoprevare, kakor govorice o ruskem dumpingu. Lebreton ne veruje, da bi Rusija prodajala pod lastnimi stroški. Sovjetska vlada, ki je producent in prodajalec žita v eni osebi, prodaja enostavno po onih cenah, ki jih omogoča v Sovjetski uniji vladajoči sistem prisilnega dela. Pri tem pa je sovjetska vlada, kar je odločno, odpravila največje ugodnosti. In za to gre: ali največje ugodnosti in trgovinske pogodbe, ali pa preferenčne carine in nov sistem, ki se mora šele najti. Francoski državni podtajnik Poncet je skušal braniti francosko stališče in je navajal, da ono, kar je storila francoska vlada radi sklepov evropskega odbora, ni nobeno povelje, temveč samo priporočilo velikim mlinskim organizacijam in nakupovalnim družbam, dalje pa znaša celotna vsota vzhodno evropskega žita, ki bi se s tem več uvažalo v Francijo, samo zelo majhen odstotek vsega uvoza, katerega bogata Argentina lahko dovoli, če se s tem res lahko reši evropska kriza, četudi samo deloma.

globlje v življenje. Cerkev ni tuja na tem terenu, saj mu je posvečen njen nauk in njeno poslanstvo.

Ko zremo nazaj v štiridesletno dobo po Leonovi okrožnici, vidimo, da je beseda velikega papeža bila kakor seme svetopisemskega sejala. Mnogo ga je padlo na skalo, med kamenje in trnje a nekaj tudi v dobro zemljo, ki je že pred našimi očmi obrodilo in bo še obrodilo stoteren sad. Delo nekaterih je rešilo čast pokretu, Leonova okrožnica nikakor ni bila izdana zaman. Njena štiridesletnica naj nam bo živahen opomin, da delamo hitro in smotreno. Ne samo nekateri, treba je, da se vsi oprimo Leonovih smernic, ker bilo je izgubljenega že mnogo časa.

Osebnosti

Ljubljana, 27. marca. AA. Vlada Združenih držav Severne Amerike je imenovala G. Reed Paige Clarka za svojega konzula v Beogradu. Naša vlada mu je izdala eksekvatur 12. februarja t. l.

Rim, 27. marca. AA. Večeraj je preminul v palači, kjer je sedež Malteškega reda, njegov veliki mojster princ Thum in Hohenstein.

Beograd, 27. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so povišani za svetnike finančnega ministrstva v 1/4 višji tajniki Kuzma Juričič, Uroš Sartevič, pri istem ministrstvu, v 1/5 pa tajnik Josip Palič, dozdaj tajnik v 1/6.

Beograd, 27. marca. AA. S sklepom ministra za pravosodje je napredoval v soglasju s predsednikom ministrskega sveta v 1/8 Andr. Miškot, sodnijski pripravnik v 1/9.

Nova krajevna imena

Beograd, 27. marca. AA. Na prošnjo zainteresiranih občin je predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve sklenil, da se dosedanja vas Nova Oslica, kranjskega okraja v Dravski banovini, imenuje odslej Nova Oselica. Dosedanja vas Stara Oslica, kranjskega okraja v Dravski banovini, Stara Oselica.

Belgijski kralj v Parizu

Pariz, 27. marca. AA. Semkaj je prispel belgijski kralj Albert. Predsednik republike je povabil belgijskega kralja na kosilo. Zvečer je belgijski kralj odpotoval v Bruselj. Pri prihodu kakor pri odhodu iz Pariza so bile belgijskemu kralju iskazane vojaške časti. Kraljevskega gosta so pozdravile ogromne množice.

Maršal Pilsudski se vrača

Pariz, 27. marca. Z. Maršal Pilsudski je, vračajoč se na Poljsko, prispel v Cherbourg, kamor mu je prišel nasproti poljski poslanik Klepowski.

Pariz, 27. marca. Z. Diplomatski krogi pričakujejo, da bodo po vrnitvi maršala Pilsudskega na Poljsko, nastopile velike spremembe v vladi in diplomaciji. Zunanji minister Zaleski bi imel odstopiti, na njegovo mesto pa bi imel priti drug politik.

CSR noče fašistov

Praga, 27. marca. AA. Policija je razpustila organizacijo čeških fašistov »Obrana«. Preiskava je dognala, da je »Obrana« organizirala demonstracije proti nemškim filmom in operi »Mehanik Hopkins« v praškem gledališču.

Nemiri v Spaniji

Madrid, 27. marca. AA. Kralj Alfonz je bil zaradi zadnjih nemirov v Spaniji zelo razburjen. V privatnem razgovoru je dejal, da ne ve, kaj hočejo republikanci s svojimi nemiri in s prelivanjem krvi, ki razburja deželo. Če so dovolj močni, da pridejo do oblasti, zakaj ne store tega in tako dokažejo svetu, da so v večini. Ako pa tega ne morejo, naj ostanejo mirni in nehajo z zločinsko agitacijo.

Madrid, 27. marca. AA. Španski finančni minister je zaključil z Morganovo finančno skupino 60 milijonov dolarjev posojila za izboljšanje španske valute. Posojilo velja za 16 mesecev.

Madrid, 27. marca. AA. Politični položaj se je v Spaniji zaradi dijaških nemirov zelo poslabšal. Politični krogi menijo, da bo moralo Aznarjevo ministrstvo odstopiti že pred parlamentarnimi volitvami. V tem primeru bo vlado sestavil Santiago Alba s pomočjo republikancev in socialistov. Med zunanjim ministrom Romanonesom in policijskim ravnateljstvom je nastal oster konflikt. Romanones je očital policijskemu ravnateljstvu, da je policija prebrutalno nastopala proti dijakom.

Ves svet gleda na Primorje

Po izgonu nadškofa dr. Jegliča

Vendar jih je sram

Trst, 27. marca. Današnji »Piccolo« polemizira z jugoslovanskimi listi, češ, da ni res, da so italijanska oblastva ustavila nadškofa Jegliča na mejah. Res pa je, trdi list, da so italijanski obmejni oblastniki nadškofu, ki je znan po svojih protitalijanskih čustvih, samo svetovali, naj nikakor ne nadaljuje pot v Gorico, ker bi pomenila njegova prisotnost v sveti Gorici nevarno izzivanje, toliko bolj po viharnih protitalijanskih manifestacijah v Jugoslaviji. »Ako je dr. Jeglič po tem vpludnem nasvetu iz čisto egoističnega osebnega nagiba smatral za pametno, da stopi zopet na vlak in se odpelje čez mejo, potem se njegova drža fašističnega mučenca izpremeni v grotesken dizakord, ki je pač le njemu v škodo.«

V zavijanju in potvarjanju resnice je bil »Piccolo« vedno močnejši in radi mu pripisujemo ta renomé, ki ga uživa med Tržačani še pol stoletja. Kljub temu pa nismo pričakovali, da pojde list tako daleč. Razumemo, da se fašistični oblastniki tudi pred svojo lastno javnostjo sramujejo tako nedorektnega postopanja proti visokemu cerkvenemu knezu, 82 letnemu starčku, ki živi poleg vsega v pokoju, postopanje, ki je bilo nekoč mogoče v Mehiki in še danes edino v boljševiški Rusiji, in da zato nečesto povedati svojim čitateljem resnice; toda odkrito priznamo, da še danes ne moremo verjeti, da bi se mogel najti v državi, ki je sklenila s Cerkvijo konkordat, priznala katoliško vero za državno in katere duhovni voditelji si usvajajo monopol nad kulturnostjo, poluraden list, ki bi se upal po tolikih žalitvi, ki je bila prizadeta visokemu cerkvenemu knezu, še norce briti iz njega in ga prikazati kot egoističnega plašljivca. Da je od nas do Podbrda tako daleč, nismo verjeli. Vendar pa je Podbrdo še vedno v Evropi in v dokaz, da se je z nadškofom res tako zgodilo, kakor smo poročali, imam predvsem njegovo besedo, potem besedo njegovih spremljevalcev in številnih potnikov.

Rim, 27. marca. »Giornale d'Italia« se bavi z vestjo, da je bil bivši ljubljanski škof in naslovni nadškof Jeglič, ko je potoval na Sedejevo proslavo v Gorico, na meji zadržan od fašistov. »Giornale d'Italia« pravi, da niso fašisti zadržali Jegliča, marveč nek funkcionar italijanske države. »Giornale d'Italia« naziva dr. Jegliča italofoba.

Tudi Nemci obso a' o

Berlin, 27. marca. »Germania« pravi o neprijetnem doživljanju nadškofa dr. Jegliča, ki so ga italijanske oblasti vrnile iz Podbrda. List vidi v tem incidentu znak pozitivne odločitve med Jugoslavijo in Italijo. To pa je tudi pomenjenje za katoliško cerkev. »Pese etljivo bi bilo, ako bi italijanska vlada, ki polaga v dobro odnose do Vatikana veliko važnost, odobrila takšno nedopustno postopanje podrejenih organov napram visokim predstavnikom katoliške cerkve.«

Ceški glasovi

Praga, 27. marca. Tudi češki listi so poročali o hudi žalitvi nadškofa Jegliča od strani italijanskih oblastev v Podbrdu. »Lida« pripominja, da je preganjanje slovanske manjšine v Italiji doseglo višek. Celotrdbinska imena se nasilno poitalijančujejo in v cerkve hočejo fašisti uvesti italijanski jezik. Jugoslovanske katoličane je zatiranje verske svobode njihovih bratov silno vznemirilo in jugoslovanski škofje so odredili javne molitve za versko svobodo s Primorja. Toda Jegličev primer kaže, da se fašisti še niso spametovali.

Izigravanje tržaškega škofa

Trst, 27. marca. Za nedeljo pripravlja »Društvo ljubiteljev in dalmatinskih prostovoljcev« z vsem aparatom, ki ga ima na razpolago fašistična stranka in državna uprava, »zadostilno« manifestacijo v katedrali sv. Justa. Tu bo tržaški škof na zahtevo fašistov nanovo posvetil prapore Trsta, Gorice, Reke in Pulja, ki so jih po mnenju tržaških prenaševalcev onečastili jugoslovanski akademiki, ker so jih nesli na jožefovo v cerkev Škof Fogar je na zahtevo prostovoljcev pristal pod izjemnimi pogoji, ki jih je določil v posebni izjavi, ki bi jo morali po dogovoru prostovoljci objaviti v listih. Prostovoljci tega niso storili, pač pa je fašistični tisk prikazal škofov šin kot nekak odgovor glavarja tržaško-koperske škofije na grdo obrekovanje fašistične Italije, ki da ga vsebuje neosnovana okrožnica jugoslovanskih škofov proti zatiranju verske svobode. Škof je moral nato tržaškim listom sam poslati omenjeno izjavo, ki jo danes tudi slojalno pričbujejo. Škof pravi v pismu, da je pristal na prošnjo predsednika prostovoljcev dr. Grego, naj bi blagoslovil mestne prapore, pod pogojem, da se v listih objavi naslednja izjava: Ko je bilo dana škofu zagotovilo, da gre za korekten patriotski obred, ki se bo izvršil v strogo zakonitih mejah in ki ne bo imel nobenega drugega pomena, ki bi bil izven cerkvenega področja in bi se ne spodobil katoliškemu škofu — je on (škof) izjavil, da rad blagoslovi mestne in deželne prapore odrešenih pokrajin.«

»Piccolo« prináša več odstavkov iz »visokoletežnega« »Slovenčevega« uvodnika k proslavi 25 letnice škofovanja goriškega metropolita Fr. Sedeja, ter vprašuje, kje je tisto preganjanje, ki da ga mora prenašati slovenska duhovščina v Italiji, kakor trdi »Slovenec«. Župnik Ivan Rejec je bil konfiniran.

Obresti se nižajo

Pred novim znižanjem obrestne mere za vloge

Ljubljana, 27. marca.

Danes ob 11 dopoldne se je vršila v sejni dvorani Zadr. gosp. banke konferenca denarnih zavodov, ki jo je sklicalo Društvo bančnih zavodov. Namen te konference je bilo sklepanje o obrestni meri za vloge privatnikov pri bankah in ostalih denarnih zavodih. Konference so se udeležili: predsednik Društva bančnih zavodov gosp. dr. Ivan Slokar, oba podpredsednika gg. Avgust Tosti in Hanuš Krofta; za Hranilnico dravske banovine ravnatelj dr. Božič in dr. Janko Kovčec; za Zvezo regulativnih hranilnic predsednik g. Pretnar (zastopal tudi Mestno hranilnico ljubljansko); za Zadržno zvezo v Ljubljani rav. dr. Basaj; za Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani rav. g. Trček; za Ljudsko posojilnico v Ljubljani rav. dr. Franc Kržan; za Kmetisko posojilnico v Ljubljani rav. dr. Kersnik; za Hranilnico kmečkih občin v Ljubljani rav. g. Vidic; za Kmetiki hranilni in posojilni dom v Ljubljani g. Poljanec; za Ljudsko posojilnico v Celju rav. g. Jerič; za Hranilno in posojilno društvo v Celju g. Wagner.

Mestna hranilnica mariborska je sporočila, da se pridruži vsakemu sklepu, ki ga sprejmejo vsi zavodi; isto tudi Spodnjašajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Posojilnica v Mariboru.

Predsednik Društva bančnih zavodov g. dr. Ivan Slokar je obrazložil stanje denarnega trga in izjavil, da je Društvo bančnih zavodov v principu že sklenilo znižanje obrestne mere s pridržkom, da se temu znižanju pridružijo tudi vsi ostali denarni zavodi, ki niso člani društva. Po temeljiti debati, katere so se udeležili vsi prisotni zastopniki denarnih zavodov, se je soglasno sklenilo priporočiti svojim upravam, da se obrestna mera za vezane vloge privajnikov zniža za 1/2% (sedaj znaša 6 1/2%). Samo znižanje obrestne mere za vloge more zboljšati položaj celokupnega gospodarstva in dvigniti tudi državni kredit.

Glede tega so bili vsi prisotni istega mnenja, da se temu vprašanju posveti največja pozornost in da se zahteva v tem oziru najstrožja disciplina. Kakor so visoke obrestne mere za vloge znižanje težke bolezni v gospodarskem telesu, tako more samo nizke obrestne za vloge prispevati k ozdravljenju in okrepitvi splošnosti in države.

Vsi prisotni so izrazili željo, da bodo uprave vseh na sestaneke povabljenih zavodov odhvale te sklepe, zadržaječe se svoje odgovornosti napram splošnim interesom.

Politične bitke v Indiji

Lucknow, 27. marca. AA. Pri večerajšnjih nemirih v Cawnporeu je bilo ubitih 112 oseb in 500 ranjenih. Demonstranti so napadli več Evropejcev in ubili več oseb. Po ulicah kritarijo angleške čete. Lokalne oblasti se pritožujejo, da ni dovolj vojskova na razpolago. V mestu je uvedena najstrožja cenzura. Železniške in brezojavne zveze s Cawnporeom so prekinjene. Gandhi je v Karachiju izjavil, da ostro obsoja te dogodke.

Sanghaj, 27. marca. AA. Minulo leto so pobrali po sanghajskih ulicah nad 36.000 trupel. Med temi je bilo 34.000 otrok.

Rangoon, 27. marca. AA. V okrajih Tharrawaddy in Insein v Birmi je bilo pri zadnjih bojih ubitih 28 upornikov. Večera so napadli policijsko postajo. Pri tem je bilo ubitih več upornikov. Vstaja so iz zasede napadli vojaškega zdravnika dr. Aiyarja in njegovo spremstvo. Pri tem sta bila ubita dva upornika. Zdravnik je bil hudo ranjen.

Vatikansko mesto, 27. marca. Z. 23. marca je umrl poslednji kanonik Sveto Jeronimaškega kapitola v Rimu Vitig. 26. marca se je vrnil svoen rekviem v cerkvi sv. Jeronima.

do prepričal, da se nadnacionalna katoliška cerkev, njeni škofje s njenim vrhovnim glavarjem, znajo v pravem času potegniti za versko svobodo in pravice, katerekoli narodnosti, zaščitane s naravnimi zakoni, in da ni zakona ne sile, ki bi mogla zapreti njihova usta, kadar morajo spregovoriti o obrambo naravnih in božjih pravic.

Kaj pravijo Angleži

Pariz, 27. marca. Poleg francoskih listov kakor »La Croix«, »Ere Nouvelle«, »L'Home Libre« itd., ki so glede na okrožnico jugoslovanskih škofov v dolgih člankih opisali žalosten položaj slovanske narodne manjšine v Italiji, se tudi »Near East« bavi s tem vprašanjem v dopisu svojega belgrajkega dopisnika. List pravi, da ima korak jugoslovanskih škofov neko posebnost. Do zdaj so namreč jugoslovanski škofje prosili Vatikan za oporo pri svojih akcijah napram jugoslovanski vladi, zdaj pa so oni sami s tem činom izzvali nezadovoljstvo v Vatikanu. Katoliška cerkev ne priznava narodne cerkve; ta korak pa je jugoslovanska katoliška cerkev storila kot posebna narodna ednica in to v smislu političnega pravca, ki je v skladu s ameriškim jugoslovanske vlade.

Huši pritisk tudi na Tržaškem

Prvi državni tožilec za vso Julijsko krajino Mandrazatto je v svojem znanem govoru, ki je vznemiril ves katoliški svet in tudi Vatikan, zahteval, da se mora slovanska duhovščina postaviti v službo fašizmu in pomagati pri raznarodovanju Slovanov v Italiji. Ker je slovanska duhovščina ostala zvesta katoliški Cerkvi in njenim načelom, ji je državni tožilec napovedal boj. V smislu konkordata ima on pravico zoperstaviti se imenovanju župnikov; škof ima sicer pravico rekurirati na poseben odbor, ki ga sestavljajo predstavniki Cerkve in fašistične vlade, imenovanje pa se vsled tega silno zavleče v školo dušnega pastirstva in duhovnika samega. V zadnjem času državni tožilec to svojo moč čedalje bolj izrablja, tako da danes sploh ne pristane na imenovanje slovenskih duhovnikov. V tržaško-koprski škofiji zahteva, da škof premesti celo vrsto slovenskih duhovnikov, ki so jih nekdanji preganjalni fašistični četaši. Nekaterim duhovnikom očita, da govorijo z ljudstvom slovenski; drugim zopet, da imajo znanec v Jugoslaviji. Tudi državne kongrue se v zadnjem času ne izplačujejo redno vsem duhovnikom. Tako si državni tožilec, ki seveda ne dela na svojo roko, razlaga konkordat.

Preganjanje Mohorjeve družbe

se nadaljuje. V Hrvaški Istri so jeli s sodnijskim pregonom poverjenikov. Kakor smo že poročali, je sodišče v Pazinu obsedilo župnika Šimeta Fruliča iz Grdega sela na 500 lir globe, ker je kot poverjenik Mohorjeve družbe za Istro delil naročnikom knjige. Običajna globa za nedovoljeno kolportajo je 20 lir. S tem je implicite obsojena institucija poverjeništv; velikost globe ima še poseben poudarek, ki znači, da hoče lastništvo tajništvo uničiti Mohorjevo družbo z drakonskimi in neutemeljenimi obsodbami. Da gre stvar sistematično dalje, dokazujejo noveše vesti iz Istre. Orožniki so prišli k nekemu poverjeniku (kmetu) Istreke Moh. družbe na Buzeti. Zaplenili so mu vso domačo hišno knjižnico in njegov izvod letošnjih Mohorjevih knjig. Grozili so tudi njemu s sodnijsko ovadbo, ker je kot poverjenik razdelil to leto knjige med člane v svojem kraju. Tudi nekemu drugemu kmetu v Vrhu pri Buzetu so zaplenili domačo knjižnico. Poverjeniki so pobrali 130 knjig njegove lasti.

Na Goriškem so mnogi duhovniki kot poverjeniki Moh. družbe dobili polletni opomin. Tudi tam se torej hoče s podobnimi sredstvi uničiti organizacija Moh. družbe.

Svetovni kongres s'ar'ov

Stockholm, 27. marca. AA. Svetovna zveza skavtov bo imela od 10. do 21. julija t. l. svoje četrto veliko letno zborovanje. Zborovanje se je vršilo v obliki tabora, na katerem so sodelovali 4000 skavtov iz vsega sveta. Taborjenje bo na posestvu Gunarsdori pri Helsingborgu. Posestvo je stavil lastnik na razpolago skavtom. Na zborovanje so pozvane vse skavtske zveze, članice svetovne skavtske zveze. Zveze bodo sodelovale vsaka s 30 člani. Številne države se najavile svoje sodelovanje.

Umor nad Kanalom ima lubezensko ozadje

Sutok, 27. marca. O uboju financarja Rastelija v Koprivnici pri Kalu nad Kanalom se je dogajalo, kot smo že poročali, da je bilo to fašistovsko maščevanje. Kvestor Močestvi v Go iči, ki je hotel iz tega nap aviti jugoslovanski politični zločin, je po že zani metodi poslal med areji a ve lante figlanaega aretirance provokatorja. Ta je fantom dopovedoval, da se bodo najlepše izmazali, če vržejo zločin na Orjuno. Izvabil jim je torej izjavo, da sta jih dva orjunaška emisarja (Kamenšek in Hvala) nagovorila k dejanju. Na podlagi te izjave je kvestor razglasil v svet, da »se je vse poasnilo«. Tedaj se je raznesel glas, da pride izjemno sodišče v Gorico in da bodo verjetno štirje fantje ustreljeni. Ni znano, kakni nasprotni vplivi so preprečili slajni aranžma. Govorice o prihodu izjemnega sodišča so potihnile in baje so aretirance že odvedli v Rim. Po zadnjih vesteh je vpeljana nova preiskava na licu mesta. Glavno pričjo dojdoka (neko žensko) drži kvestor v ječi, da bi preprečil pričevanje.

S tem nam je dan nov primer, kako si znaajo goriški fašistični glavarji ustvarjati politične atentate, da pokažejo v Rimu, kako nevarna je njihova služba in upravičeni njihovi kazenski pohodi. Lavorik je treba tem gospodom, kaj zato, ako pri tem trpi ugled države. V senzacionalnem poročilu o izsleditvi krivcev kalskega zločina, ki je bilo objavljeno na podlagi informacij goriške kvesture, je fašistični tisk navedel »orjunaška« Kamenška in Hvala, ki da sta se mudila v Koprivnici tisti večer, ko se je izvršil umor, in da sta napad organizirala ter nato zbežala. Nam pa je znano, da akademik Kamenšek lahko s pričami dokáže, da je tisti večer mirno spal v Ljubljani, Hvala pa na drugi strani stalno biva nekje v Južni Sibiriji. Torej tudi ta »politični« atentat je šel po vodi, saj v njega političnost niti Tribunale Speciale ne verjame.

Bruselj, 27. marca. AA. Za bivanja v Parizu je belgijski kralj Albert sprejel Charliea Chaplina, ki je pri njem ostal 20 minut.

Bolgarsko-grški spor

Sofija, marca 1931.

Bolgarski zunanji minister Burov je pred par dnevi izjavil, da obstoji opravičeno upanje, da bodo trgovski odnosi med Bolgarijo in Grčijo v kratkem postali normalni. En dan pozneje je že prišel odmev iz Aten, kjer je grški minister Mihailakopulos dal izraza enakim čustvom. To bi torej značilo, da se v dolgih etapah polagoma vendar le približuje čas, ko bo odstranjen konflikt, ki je vso povojno dobo onemogočeval praktično sodelovanje balkanskih narodov ter izključuje tudi balkanski Lokarno. Balkanske konference v Atenah in v Solunu so dokazale dejanski obstoj zelo močnega pokreta za zblizanje vseh narodov na tem polotoku. Ko bi ne bilo raznih žalostnih in temnih spominov in če bi bilo mogoče odstraniti poleg sentimentalnih tudi dejanske zapreke za zblizanje, potem ni dvoma, da bi pokret, o katerem govorimo, če tudi v počasnem tempu, dovedel do nove politične organizacije na Balkanu.

Ena poglavitnih težav je ravno bolgarsko-grški nesporazum. Jugoslavija je na tem vprašanju neposredno zainteresirana kot sosedah obeh prizadetih držav in kot poklicana voditeljica gibanja, kateremu je dr. Marinković dal naslov »Balkan balkanski narodom«.

Katere so torej težave med Bolgarijo in med Grčijo? Novembra 1919 sta obe državi sklenili prvo pogodbo glede problema, ki je nastal iz svetovne vojne in ki je bil sledeči: prevzeti vse Bolgare iz grškega ozemlja domov na Bolgarsko in nasprotno preseliti Grke iz Bolgarije na grški teritorij. Očividno je, da so Bolgari imeli mnogo več posla, ker je število preseljenih Bolgarov neprimerno prekašalo število grških emigrantov. Od leta 1919 naprej se je polagoma vršilo preseljevanje, zvezano z velikimi težavami, z mnogim trpljenjem prizadetega ljudstva. O krivicah, ki so se dogajale, ne govorimo. Sele 1927 sta zunanja ministra Molov in Cafandaris po dolgih pogajanjih sklenilo sporazum, v katerem se vsaka država zaveže, izročiti emigrantom državne zadoštnice kot odškodnino za povzročeno škodo. Te zadoštnice bi morala vsaka država izplačati tekom 30 let. Sem spada še vprašanje bolgarskih vojni reparacij. Lani se je tudi to vprašanje rešilo na konferenci v Haagu med Venizelosom in Burovom.

Clovek bi mislil, da so s tem izginile med obema državama vse zapreke za prijateljske odnose. Toda temu ni bilo tako. Pogajanja so se nadaljevala v Sofiji in v Atenah ter celo novembra meseca in še letos v januarju v Zenevi. Prišlo je enkrat do zelo napetega položaja tako, da je moral angleški zunanji minister Henderson osebno posredovati med Burovom in med Mihailakopulosom glede ureditve vseh spornih točk.

Kaj zahtevajo Grki? Prvotno so predložili račun za velikanske gozdove v Dospadagu in v Diovleni v Bolgariji, ki so bili last grških državljani in jih je Bolgarija konfiscirala. Drugič zahteva Grčija odškodnino za vso škodo, ki so jo bolgarske čete v svetovni vojni napravile na grškem ozemlju. Tretjič je Grčija izklopala neko že 25 let staro zahtevo po odškodnini za pustošenje, povzročeno 1906 v Anhijsko ob Crnem morju ob priliki protigrških pogromov.

Bolgarija odgovarja na prvo zahtevo, da je državni zakon podvrgeti dotične gozdove agrarni reformi in da nima država nikakih obveznosti, vendar pa da je prostovoljno pripravljena predložiti stvar posebnemu sodišču. K drugi točki odgovarja Bolgarija odločno zaničljivo, češ, da je haaska konferenca Bolgarijo osvobodila vseh dajatev, izvirajočih iz svetovne vojne, in da nima nobene dolžnosti delati izjeme v prilog grških oškodovancev. Na tretjo zahtevo odgovarja bolgarska vlada, da je že tako stara, da sta se obe državi med tem že dvakrat vojskovali in dvakrat sklenili mir, tako, da se po vsej človeški pameti to starodavno vprašanje mora smatrati za likvidirano.

Nesoglasje torej na celi črti. Kar je najhujše je, da Grčija trdovratno vztraja na svojih zahtevah zato, ker ona ne mara plačati velikanske odškodnine za bolgarske emigrante, ki so se naselili po izmenjavi prebivalstva v Bolgariji. Bolgarski račun je mnogo višji, kakor grški, zato bi ga Grčija rada kompenzirala z več ali manj utemeljenimi protizahtevami. V zvezi s tem je treba pripomniti, da je o priliki preseljevanja 6000 Bolgarov pozabila pravočasno predložiti svoje zahteve. V imenu teh ljudi Bolgarija tudi zahteva obljubljeno odškodnino ne sicer po besedilu pogodbe iz l. 1927, ampak v duhu s sporazumom.

Grčija je enkrat predlagala razsodišče, toda Bolgarija nima veliko simpatij do take rešitve, ker smatra, da so njene zahteve take in pravno tako trdne, da razsodišče nima pomena. V tem trenutku je prišlo posredovanje angleške vlade, ki nerada vidi, da se konflikt zavlačuje. Henderson je kot posrednik predlagal sledeče: vprašanje odškodnin za pustošenja v vojni naj bi prišlo pred arbitražno razsodišče. Veljavnost 6000 bolgarskih reklamacij (prepozno vloženih) naj bi bilo predloženo razsodišču v Haagu. Grčija je ta predlog sprejela, Bolgarija se je nekaj časa branila, vendar pa izgleda, da so nova pogajanja in nadaljnji lahni pritisk iz Londona v toliko uspeha, da bodo vsa vseh vprašanja sporazumno med obema državama predložena nevtralnemu razsodišču. Tako se bliža koncu mučna zadeva, ki je zavlačevala konsolidacijo Balkana in odpira se nova veselejša bodočnost odkritostnega sodelovanja na tem usodopolnem polotoku.

Drobne vesti

Belgrad, 27. marca. Z. Dr. Momčilo Ninčić je izstopil iz konzorcija »Vremenac«.

London, 27. marca. AA. Spodnja zbornica je odklonila zakonski naer, da se prepove reklama za alkoholne pijače.

Madrid, 27. marca. AA. Ker je bilo pri zadnjih nemirih ranjenih 30 dijakov, je dijaštvo proglasilo splošno stavko.

London, 27. marca. kk. Peruanska vlada je izjavila, da ne more plačati obresti državnih dolgov, ker potrebuje vsa razpoložljiva sredstva za tekoče izdatke.

London, 27. marca. kk. Sir Josua Stamp bo vodil v Kanadi preiskovalno komisijo o žitni trgovini.

Bruselj, 27. marca. AA. Belgijski kralj Albert se je sredi vrniti iz Pariza.

Dessau, 27. marca. AA. Nemška družba »Jun-korse« je zgradila letalo, ki bo letelo v stratosfero 16.000 metrov visoko, s hitrostjo 1000 km na uro. Atlantiki ocean bo preletelo v enem dnevu.

Predavanje „Bogoslovne Akademije“

Sinoči, v petek, je predaval g. univ. prof. dr. Franc Lukman o »blagoslovu ognja in velikonočne sveče«.

V prvem delu je predavatelj opisal obred blagoslovitve ognja in hvalospesva velikonočni sveči in v slovenskem prevodu podal vse molitve in vzneseni hvalospes »Exsultet«. V drugem delu je opisal zgodovino obreda blagoslovitve velikonočnega ognja, ki se je pričela v frankovski državni najbrž zato, da bi izpodrinila poganski spomladni Votanov ogenj, in se je pozneje razširila po vsej cerkvi. V tretjem delu je razpravljal o zgodovini obreda z velikonočno svečo. Začel se je sredi 4. stol. najbrž v severni Italiji ali južni Galiji.

S tem predavanjem je »Bogoslovna Akademija« zaključila letošnji cikel.

Zagrebačka vremenska napoved. Spremenljiva oblačnost, zmeren mraz, vetrovo.

Dunajska vremenska napoved. Najprej menja je oblačno, potem pa vedno bolj oblačno. Zadržano nekoliko topleje.

Kakšen naj bo Radičev spomenik

Kdo ga bo delal

Dunaj, 26. marca.

Nekdanji pristaši bivše Radičeve stranke nameravajo postaviti v Zagrebu monumentalni mavzolej za pokojnega svojega voditelja Stipica Radiča in obenem za druge heroje te bivše stranke. Ta mavzolej bo brezdvomno veljal ogromno vsoto denarja, ki jo bo zbralo hrvatsko ljudstvo. Gotovo nimamo nič proti temu, da tudi bivši radičevci slave spomin svojih voditeljev. Eno je pa značilno, da so to delo oddali tujcu — Italijanu in sicer v teh težkih in kritičnih časih, ko niti naš sivolasi vladika nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič ne sme prestopiti italijanske meje, da obišče svojega tovariša goriškega škofa dr. Sedeja ter mu čestita k njegovemu jubileju.

Ta spomenik že izdeluje italijanski kipar Mario Petrucci, ki živi sedaj slučajno na Dunaju, rojen je pa Italijan. Bil je prvotno kamnosek, zidar in stukater, nato je študiral akademijo ter postal kipar.

»Ta spomenik«, opisuje Petrucci svoj načrt, »zamišljen iz zemeljskega duha, zemeljske ljubezni in zemeljske teže, se dviga iz žitnih poljan na periferiji mesta, in žito, simbol kruha, raste prav do najvišje višine spomenika. Radič sam se dviga s širokimi rameni iz njive, skrajne vrste poljski bog, in okoli spomenika se širijo neskončna polja. Je obstoječi veliki ovalni holmec bodo kmetje sami izoblikovali za podstavek spomenika. Iz prsti in trave bodo napravili teraso, katere ena tretjina bo služila za peš-

pot, dve tretjini bodo pa posejali z žitom. Velikansko stopnišče iz betona, okrašeno z daritvenimi žarami, v katerih bo gorel zemeljski plin, vodi na teraso in k najvišjemu platuju spomenika. Ob pričetku stopnišča na levi in desni strani bosta dva ogromna ležeča kipa, dva kmeta, še kakor priklenjena na zemljo, zbujajoča se ter se dvigajoča na klice svojega voditelja. Na vrhu stopnišča, v polovični višini spomenika, bo oltar, v katerem bo ležalo v steklenem sarkofagu na marmornatih stopnicah truplo Radičeve. Ob gladki strani na levi in desni strani oltarja bo nekak panteon. Ves spomenik z okolico naj bo nekak socialna apoteoza polja in poljedelstva.

Zamišljal je vsekako velika in lepa.

Čudimo se le Hrvatom, da naročajo spomenik svojemu voditelju pri Italijanu, ko ima vendar med svojimi sinovi največjega sodobnega kiparja — Meštrovića. Vprašamo le, kaj porečejo temu hrvatski umetniki, kaj porečejo temu jugoslovanski umetniki sploh. Ne moremo najti primernih besedi, da bi zadostno ožigosali ta korak tistih Hrvatov, ki so naročili ta spomenik ter s tem zatajili zmožnost naših jugoslovanskih umetnikov. Če tudi je stvar že perfektna, vendar je dolžnost naših merodajnih činiteljev, da na primeren način obsodijo ta korak. Če pa tega ne store, si dajo sami sebi najžalostnejše spričevalo, obenem pa priznajo, da je hrvatska oblikujoča umetnost — manjvredna. RŠ.

Dr. Franc Perne - 70 letnik

Iz več vzrokov je prav in pravično, da se danes javno spomnimo odličnega vzgojitelja in učnjaka. Dolžni smo to najprej njegovi nešteti učenci. Vsi, ki so se šolali v letih 1895—1914 na gimnaziji v Kranju in v letih 1914—1926 na I. drž. gimnaziji v Ljubljani, se bodo, ugledavši napis tega sestavka ter sliko, s srčnim veseljem in globoko hvaležnostjo spomnili svojega ljubega veroučitelja, ki jih je s svojim izredno temeljitim bogoslovskim znanjem, še bolj pa s svojim prelepim zgledom in kristalno čistim značajem vodil na pot kreposti in srečnega življenja. Še danes, po toliko letih, priča njih prijazni nasmejljaj, če ga v Ljubljani, kjer živi v pokoju, srečajo, v kako lepem spominu ga imajo. — Pri ustanavljanju in izgradnji gimnazije v Kranju (začela se je jeseni 1895 z dvema razredoma) je bil ravnatelju Josipu Hubadu desna roka; zlasti za lepo šolsko kapelo se je naš jubilar uspešno trudil. V šolskem izveščju l. 1907. je moral kot ravnatelj namestnik pisati posmrtnico svojemu ravnatelju in prijatelju Jos. Hubadu. Profesorji in

Dr. Ivan Tomšič

novi docent ljubljanske univerze, ki je v četrtek 26. marca imel svoje nastopno predavanje, kakor smo poročali.

Borza za butarice

Ljubljana, 27. marca.

Ze v začetku tedna je nastal v šolskem drevoredu in na bregu ob franciskanskem mostu živahen sejem. Ograja ob Ljubljanci je v dolgi črti vsa obložena z velikimi, malimi in najmanjšimi butaricami, ki se vse leskečejo v najbolj živih barvah. Tu je sedaj prava borza za butarice, ki ima ves dan živahen promet, ne da bi tečaj butaric doslej kaj padel.

Okrog 50 prodajalcev iz bližnje in daljne okolice je pripeljalo svoje umotvorine na razstavo. Cene so živ dokaz, da so prodajalci prav za prav neosnovana zadržka, ki prodaja ob vsej črti po enakih cenah in z enakimi popusti. Cene se suhejo od 50 par za najmanjšo do 15 Din za največjo, težko in dva metra dolgo butaro. Doslej je že vsaka prodajalka prodala povprečno okrog sto butaric. Da

je trg tako živahen, ima največ zasluge okolica, ki v obilnem številu nakupuje butarice in jih kar na vozovih odvažja v domače kraje v drobno prodajo. Nadalje je promet na tej borzi še zato tako živahen, ker je zlasti za majhne butarice pri vsem ljubljanskem prebivalstvu veliko zanimanje, tako med mladimi kakor tudi med starimi. Oljčne vejice so v izredni manjšini in letos nič kaj ne gredo.

Sicer pa so butarice tudi pravi umotvori. Srednje velika butarica je napravljena iz brinja, pušpana, smrečja, bršlana, resja, parkeljčkov in muckov. Vmes so vložene pentlje iz oblana in vseh mogočih barvah. Vsa butarica pa je navezana na leskove in vrbove šibe, ki bodo zlasti pri večjih butarah zadostale za vse leto, če bo treba z njimi krotiti nemirno mlado kri.

Franca iz Zgornjega Kašlja jih je v tem tednu že prodala nad 200. Pa je bilo tudi dela, predno so bile vse pripravljene. Ze par mesecev so doma nabirali šibe in jih prirezovali. Zadnjih 14 dni so po gozdovih pobrali menda ves bršljan in drugo zelenje, ki je bilo potrebno za butarice. Skoro noč in dan so pridne roke strigle in vezale zelenje dokler ni bila zaloga gotova. Potem pa so z avto-busom odpremlili velikanske bale butaric v Ljubljano in tu gredo na veliko Francino veselje kar ena za drugo. Joj to bo denarja!

No, pa bo tudi zaslužn. Od zgodnjega jutra do poznega večera stoji in prodajajo svoje butarice, ko se pa stemni, privežejo butarice ob ograjo in gredo domov. — Nikakor ne! Kar ob tratorju nalože zabojčke od pomaranč, se vsedejo nanje in stanejo skupaj v veliko gručo, ki klepetaje preganja noč. Če pa slučajno pritisne mraz, se pa stisnejo še bolj skupaj in se solidarno grejejo druga drugo.

Med njimi seveda ne manjka Bosanca, ki prodaja v svoji prenosni mizici vse mogoče sladkarije

Govori se o Jugoslaviji...

... o lepih narodnih običajih
... o živopisanih nošah
in krasnih zobeh njenih prebivalcev!

Kdor pripoveduje o Jugoslaviji ne pozabi pripomniti, kako imajo Jugoslovani lepe zobe. Stotisoče Jugoslovani neguje svoje zobe s Sargovim Kalodontom. Osvežujoča pena Sargovega Kalodonta... zobne kreme prekrasno čisti zobe, da jim lesketajočo belino, a usta varuje bolezenskih kali.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Velik požar pri Slovenjgradcu

Elektrika povzročila nesrečo

Slovenjgradec, 26. marca.

Danes okrog ene popoldne je javil plat zvona in gasilski rog, da »gori«. Gorelo je obširno 50 metrov dolgo in 12 metrov široko gospodarsko poslopje Ivan Pečolarja na pd. Gradišarja v Gradišču. Ogenj je uničil do tal vse veliko gospodarsko poslopje, veliko zalogo krme, vse gospodarsko orodje, stroje in vozove. Le s težavo so rešili govejo živino 14 glav in konje, ki so bili pri vožnji. Skupna škoda se ceni nad 120.000 Din. Lastnik pa je zavarovan pri treh zavarovalnicah za blizu 100.000 Din.

Požar je povzročil kratki stik domače elektrike. Ze včeraj na praznik Mar. oznanjenja je bilo motenje električne napeljave, katero ima Pečolar sam v svoji žagi kakih 400 metrov ob bivališča. Vseled tega je bila hiša že snocih brez luči. Dances pa so hoteli preizkusiti napeljavo in vso električno napravo, kje, in kaj ni v redu, da se moti električni tok. Pregledali so vse varnostne naprave, potem je žagar v žagi pregledal dinamo in jo preizkusil, med tem pa je gospodar sam doma dogovorno ta čas tudi poskusil luč, če bo gorela in motor za pogon strojev, ki je bil montiran v posebnem oddelku pri hlevu. Luč je zagorela in motor tekel. Med tem je motor ustavljal in hotel iti še v hišo pogledat če tudi tam luč gori. Prišedši nekaj korakov od hleva proti hiši, se oglasi že za njim dminar, ki je sekal pred hlevom drva: »Kaj se iz poslopja kadi?« Gospodar se ozre in res vidi že velik val dima iz prostora, tam kjer je bil motor. Hitro se je vrnil pogledat in videl, da je bil prostor po eni strani že ves v plamenu. Skočil je hitro v hlev, pograbil z vedro vodo iz cementnega korita, ki ga ima v hlevu za napajanje živine in polije po goreči steni, to še parkrat ponovi. Ko pa je videl, da je vse brezuspešno, ker je bil plamen v zgornjem prostoru, kjer je hranjena krma in se je hitro širil po vsem poslopju, je

šel reševati živino. Pri tem so hitro prišle ženske, ki so pomagale reševati živino, ter se jim je posrečilo rešiti 12 glav, dočim dve glave živine niso mogle spraviti iz hleva, ker je že dim in plamen silil v hlev. K sreči so prihiteli od žage sin, žagar in delavci, od katerih sta še dva v zadnjem hipu skočila v hlev in se jima je posrečilo rešiti še to dvojico glav živine.

Za nadaljnje reševanje ni bilo misliti, ker je že bilo zgoraj vse v plamenu. Na pomoč je prihitela tudi takoj požarna bramba iz Slovenjgradca s svojo motoriko in avtoturbinsko brizgalno, ki pa ni mogla drugega pomagati kakor da je napeljala cevi 350 metrov do hiše in pripravila vse potrebno za obrambo hiše, če bi pretela nevarnost. Dalje so prihiteli na pomoč tudi požarne brambe iz Legna, Pameč in Smartna z moštvo. Velika sreča v nesreči je bila ta, da je pihal severni veter in odnašal dim in plamen v nasprotno stran hiše v dolino, sicer bi prav gotovo postala žrtev plamenov tudi velika gradu podobna hiša, ki je krita z deščicami. Druga bivališča so bolj oddaljena, zato ni bilo nevarnosti za druga poslopja.

Na kraju nesreče se je hitro nabralo mnogo ljudi. Vse poslopje je zgorelo v eni uri, le trami so še goreli na zidovju, katere pa so gasilci z naporom izruvali in zmetali dol, da so goreli na tleh in se s tem odstranila nevarnost prenosa požara na hišo. Streha je bila prej krita z deščicami in jo je lastnik še le lanske leto dal prekriti z cementno opeko, kar ga je stalo 12.000 Din. Živino so reševalci polovili in jo zaprli v hleve sosedov. Sreča je tudi, da ima posestnik še precej krme hranjene v neki uti na travniku, sicer bi ne imel nobene krme več za živino in bi jo moral prodati. Proti štirim popoldne je pogorelo vse, tako, da so gasilci lahko zapustili pogorišče in odšli domov. Takoga požara že dalj časa tukaj ne pomnijo. Pogorelejša družina pa je bila predmet sočustvovanja.

Gospodinje pozor!

Dobre služkinje (in tudi natakarike) Vam nudi zavetišče v »Marijinem domu«, Komenskega ulica.

Lov za cerkvenim tatom

Slovenjgradec, dne 26. marca 1931.

Med vojno je bilo pri belem dnevu pokradeno v župni cerkvi Sv. Martina v Smartnem pri Slovenjgradcu. Zato so od takrat naprej cerkev podnevi zapirali. Tako je tudi na praznik Marijinega oznanjenja 25. t. m. šel 10 letni organistov nečak Ivan Verdelj okrog 4. ure popoldne kmalu po popoldanskem opravilu zapirat cerkev. Pri zaklepanju je slišal v cerkvi ropot. Ker ga je bilo strah, misleč, da straži, je o tem molčal. Okrog 5. ure je šel organist Krpač sam gledat v cerkev, če je vse v redu. Ko pa je prišel v cerkev, je zagledal v cerkvi neznanega tujca, ki je prišel proti njemu. Organist je tujca vprašal, kaj dela v cerkvi in od kod je. Odgovoril je, da je doma nekje iz št. Ilja in da je v cerkvi spal. Ker pa se je tujec organistu le zdel sumljiv, ga je preiskal, a ni našel pri njem nič kaj sumljivega.

Med tem je prišel tudi domači kaplan gosp. Horvat Stefan, da sta z organistom šla pogledat v cerkev, če je vse v redu, in našla, da so vrata v zakristijo nalomljena.

Nato je Krpač takoj prišel zasledovati vlomilca in ga vjel kakega pol kilometra proti Turški vasi

in drugega, ki prodaja velike in male petelinčke prav poceni. Ta dva vzame seveda noč, zgodaj v jutru pa sta spet na mestu. — Višek življenja bo brezdvoma dosegla borza jutri na cvetno soboto, ko bodo še vsi, ki se še niso oekrbeli butaric, oblegali borzo, »gihali« in kupovali. V nedeljo, bo pa dopoldne borza počasi popustila. Popoldne pa bodo stale le še — ameti.

ter obvestil slovenjgraške orožnike, da so prišli ponj. Kaplan Horvat je med tem še ogledal cerkev in našel, da je vlomljeno v nabiralnik, ki se je nahajal na glavnem oltarju in odnošen ves denar. Vlomilec je imel pri sebi škarje za obrezovanje sadnega drevja in železno klamfo. Škarje je, ko je videl, da ga zasledujejo vrgel v grm ob potu, klamfo pa je imel skrito v dežniku. Pri izpraševanju se je najprej izdal za Resmana Ivana, pozneje pa se spremenil in toliko, da se piše Zupan Andrej, pristojen v Begunje pri Radovljici. Pri osebnih preiskavi so našli pri njem okrog 61 Din kovanega denarja, kateri je izviral iz v cerkvi vlomljenega nabiralnika. Na ključavnici in vratih v zakristijo je napravil do 50 Din škodo.

Vlomilec trdi, da je pred kratkim prišel skom Nemčijo in Avstrijo iz Rusije, kjer je bil l. 1918. vjet in prišel potem pri Pliberku na Koroškem čez mejo v Jugoslavijo in dalje skozi Guštanj v Smartno. Da bi bil vlomilec prišel iz Rusije je neresnica, ampak Rusije najbrž še nikdar niso videli, kar se je izkazalo na licu mesta, ko so poklicali k njemu nekoga Rusa, ki je ostal od vojne v Smartnem, da je govoril z njim rusko, ta pa ni znal govoriti. Vlomilec je mislil, da je brez skrbi, in da lahko že podnevi začne s svojim poslom in izgine, pa se je pošteno zmotil. Na vlomilskem orodju, ki ga je nosil seboj, je spoznat, da mora biti že star grešnik in da je moral že po raznih krajih izvršiti več vlovov in tatvin, kar bo pokazala preiskava. Vlomilec je bil aretiran in izročen sodišču.

suplenti so se menjavali, dr. Perné pa se od svoje drage mladine in svojega Kranja ni maral ločiti: šele, ko ni imel prav nobenega starega tovariša več v učiteljskem zboru, je zaprosil za mesto v Ljubljani.

Njegov rojstni kraj je Povelje v župniji Trsteniku, visoko gori pod Storžičem; tu se je rodil v trdni kmetijski hiši dne 28. marca 1861. Od staršev je prejel bogato dediščino: iskreno pobožnost, neizmerno pridnost, pravo gorenjsko kremenitost značaja, življenjsko modrost, premišljenost, malobesednost, tenkovestnost. — S talenti, ki mu jih je Bog dal, je kot zvest služabnik modro gospodaril. Rana ara, zlata ura — je njegovo železno načelo od mladih nog pa do danes. Ze na gimnaziji, ki jo je prišel v Kranju in kot večletni aložnik odlično dovršil v Ljubljani, se je poleg obeh klasičnih jezikov ter nemščine še dodobra naučil francoščine, italijanščine, španščine in angleščine; kot bogoslovec je bil obenem prefekt v Alojzijevišču, mašnik je postal po tretjem letu bogoslovja l. 1887., l. 1891. je prevzel nekaj ur pouka na I. drž. gimnaziji, dve leti nato je bil mestni kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani; dasi uprežen v službo je v tem času odlično napravil tri rigorozne iz bogoslovja. Nato je prišel kot kaplan in obenem gimn. katehet na obnovljeno gimnazijo v Kranj. L. 1895. je postal doktor bogoslovja.

Pa ni samo doktor, ampak je tudi v resnici doctus. Vse, kar je v zvezi s katoliškim bogoslovjem, ga še danes živo zanima. Kar se je v preteklih stoletjih pa do danes lepega napisalo o Kristusu, o katoliški Cerkvi, o svetnikih, o krščanskih umetnostih; kar je bilo doslej velikih krščanskih mislecev, govornikov, pesnikov, pisateljev — dr. Perné jih pozna in ljubi vse. Če hočete zvedeti za najnovejšo in najboljšo delo o kateremkoli vprašanju katoliškega bogoslovja, dr. Perné vam pove ime pisatelja in tudi naslov založbe. V katoliški teologiji je zares univerzalen, vesoljen.

Kar je pisal, je vse kakor izklesano. Pisal je v Domu in Svetu o španskem jezuitu p. Colomi, avtorju romana Malenkosti i. dr.; v Pečjakovi Kat. etiki je njegov članek: Etika brez Boga; v Izvestjih kranjske gimnazije za leta 1906 in 1907 je objavil obširen življenjepis slavnega irskega cerkvenega govornika p. Toma Burke-a; sestavil je zgodovino svoje rojstne župnije Trstenika; pisal je v Zgodnjem Danicu (pod uredništvom g. vodje Toma Zupana), v Bogoslov. Vestnik, v Škofijski list.

O sebi dr. Perné ne govori nikdar. (Kaj poreče k tem visticam?) O bližnjem le dobro. Le poskusite vpršiti njega, koga opravljati — kar utihnil bo, vsi bo na sram. O ceni človekovi priča s precejšno vernostjo spoštovanje prijateljev in pravično odlikovanje predstojnikov: oboje si je dr. Perné s svojim krasnim značajem pridobil. Leta 1913. je postal častni konzist. svetnik, ob upokojitvi ga je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom sv. Save III. razr.

Vdani prijatelji in spoštovatelji mu danes iz dna srca kličemo: Še na mnogo, mnogo let!

Kaj pravite?

V velikim zanimanjem sem prelistal »Pravilnik za izvrševanje popisa prebivalstva, poljedelskih gospodarstev in domače živine v kraljevini Jugoslaviji dne 31. marca 1931. leta«. Ta popis bo zhteval ogromno delo, a to se bo izplačalo: Bomo vsaj uradno zvedeli, koliko nas je, koliko je naše zemlje, koliko ima zemlja donosa; zvedeli bomo tudi, koliko je v Jugoslaviji žrebičkov, telihkov, osličkov, prašičkov, kozličkov, pa tudi koliko konj, volov, bikov, oslov, kozlov itd. To je vse v redu. Obstal sem le pri obrazci 2: Popisnica. Tam se glasi 11. vprašanje: »Narodnost (ali je jugoslovenska, ako ne, katere druge narodnosti)«. »Navodilo za izpolnjevanje popisnice (obrazec 2)« pravi k temu vprašanju: »Ako narodnost ni jugoslovenska, treba točno označiti ono narodnost, kateri ta oseba pripada n. pr. nemška, madžarska, turška itd.«

Gospod urednik, prosim, povejte mi, katero narodnost naj kot Slovence naredim zase, ali roma kdo spada k jugoslovenski narodnosti? Oziroma vsi Slovenci, Hrvati in Srbi? Ako to, kako naj odgovorim na 12. vprašanje: Materinski jezik? Ako v Jugoslaviji ni več Slovencev, Hrvatov in Srbov, potem ni več slovenskega, hrvaškega in srbskega jezika, ampak samo je jugoslovenski. Ali se mora ta jezik navesti? Potem pa glejte, da tudi Vi čimprej prekrstite svoj cenjeni list v »Jugoslovenec«. In prav škoda je, da smo na praznik sv. Jožefa molili za preganjane Slovence in Hrvate v Italiji in ne za »sluške Jugoslovence«. Če bomo natančno zvedeli, koliko imamo v Jugoslaviji Nemcev, Madžarov, Turkov, Judov, Čiganov, ali bi ne bilo zanimivo vedeti tudi, koliko je pravih Srbov, koliko Hrvatov in koliko Slovencev? Kaj pravite gospod urednik?

Žalostna 75 letnica starega organista

Stari trg ob Kolpi.

V noči od 9. na 10. marca je pogorela lesena hiša št. 36 v Starem trgu ob Kolpi, v kateri je imel dosmrtno stanovanje z ženo bivši organist Faciter Franc, rojen v Cerkljah na Gorenjskem l. 1856. Hiša ni bila njegova, zato je tudi ni bil zavarovan. Ogenj je nastal gotovo po zlobni roki, ker sta priletna zakonca usodni čas pri oddaljenem sosedu ružila koruzo in v peči ni bilo ognja od popoldne. Zato tudi ni bilo mogoče rešiti nobene reči. Ogenj mu je uničil ves skromni živč: koruzo, krompir, zelje, repo, sadje, obleko in pohištvo.

Žalostni bodo letos Velikonočni prazniki za bivšega organista, ki je skoraj 50 let igral in pel vselej Alelujo v cerkvah, kjer je služboval. Možno nima nobenih svojcev, zato je v pravem pomenu besede siromak, vržen na cesto brez vseh sredstev, vreden milostne podpore!

Za staro železo 5 mesecev

Ljubljana, 27. marca.

Pred malim senatom sta bila danes zaradi tatvine litiga železa v teži 135 kg in v vrednosti 139,50 Din obsojena Avgust T. na 5 mesecev strogega zaporu in A. C. na 2 meseca. S prostora takozvanega slepega tira je Avgust T. odnesel iz vagonov staro železo, ki je bilo last Strojnih tovarn in livarn. Drugi obsojenec pa mu je pomagal železo odpeljati na vozičku, da bi ga prodal pri Panholzerju. Dva detektiva sta ju zasledila in odvedla z vozičkom vred na stražnico. Tatvina je bila izvršena 3. marca popoldne. Tretji obtoženec C. je bil oproščen. A. C. je prošil za milostno sodbo, ker je bil prišel pred nekaj dnevi iz zaporu in ni mogel najti dela. Oba sta bila že nad 10 krat predkaznovana zaradi tatvine. Čeprav je bila vrednost neznamena, je bil za sodbo pristojen mali senat, ker je bila tatvina izvršena na prostoru, namenjenem javnemu prometu. Oba obsojenca sta kazni sprejela. Drugače sta dobra znanca ljubljanskih zaporov.

— Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz-Josef-grenčica« najboljše olajšavo. Spričevala klinika za ženske bolezni dokazuje, da se uporablja zelo milo odvajajoča »Franz-Josef-voda« posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kamnik

Društvo »Kamnik« priredi v nedeljo pon. ob štirih urah igro: Zrtev spovedne molčečnosti. Nastopa 33 oseb. — Vstopnice v predprodaji pri g. K. Albrechtu.

K nesreči, o kateri smo poročali včeraj, smo prešli na slednje pojasnilo: G. trgovca Zargija ne zadene pri nesreči prav nobena krivda. Vozil je čisto počasi po klancu navzgor, ko je nenadoma opazil, da je gdca K. hotela iti tik pred avtomobilom čez cesto, kljub večkratnemu dolgotrajnemu signalu. Gospodini je spodrsnilo in je padla tik pred avtomobil. G. Zargi je takoj ustavil avtomobil, ki je zadel gospodično samo nekoliko z odbijati, ko je že ležala na tleh. Gospodična je takoj sama vstala in odšla proti domu. Tudi gospodična sama je izjavila, da pri tej nezgodi ne zadene g. Zargija nobena krivda.

Zdravstveni zastop je votal 12.000 Din za nabavo rešilnega avtomobila.

Zupanstvo mestne občine je dovolilo, da se bodo vodovodne pristojbine plačevale v štirih obrokih. In sicer bodo v to svrhu vsi hišni posestniki prejeli 1. aprila polovico za prvo četrtletje. Prosi se, da plačniki plačajo takoj svojo pristojbino — sicer stranki stroški narastejo — občini pa se naloži nepotrebno delo iztirjevanja. Pristojbine se plačajo za vsako pipo, neglede ali jo lastnik uporablja ali ne. Kdor pipe ne uporablja, mora to pismeno čimprej naznaniti zupanstvu, ki pošlje svojega instalaterja, da pipo demontira. Potem se bo šele odpisala vodna pristojbina za dotično pipo.

Trbovlje

Razstava udeleženk tečajne ženske domače obrti na meščanski šoli bo v nedeljo, 29. marca. To bo obenem tudi zaključek tečaja.

Voda podira na cesti proti kopališču betonski most. Že lansko leto je na tem mestu voda spodjedla betonski zastavek, ki so ga delno popravili. Sedaj pa se je zopet udrla škarp, ki je vezana z mostom, tako da se že podira most. Poprava je nujno potrebna.

Bata je odprl svojo prodajalno čevljev. Izmišljene govorice. Nekateri raznašajo vesti, da so odborniki Društva za varstvo otrok in mladinsko skrb za svoje delovanje honorirani. Te govorice niso resnične. Funkcije odbornikov so častne.

Ljubljana Razširjenje javne razsvetljave

Ljubljana, 27. marca.

Med programom, ki si ga je postavila mestna elektrarna za leto, je posebno važno razširjenje javne razsvetljave. V mnogih ulicah in cestah bodo zazarele nove električne luči.

Predvsem bo izboljšana javna razsvetljava na križišču Dunajske in Bleiweisove ceste. Tam bodo postavljene tri nove obločnice, kar bo veljalo 26.000 dinarjev.

Nujno potrebno je tudi izboljšanje razsvetljave na Masarykovi cesti. Prostor pred kolodvorom se bo najprej razsvetlil s plinskimi lučmi. Pozneje, ko bo cesta povsem zašpana, pa bo mestna elektrarna dala postaviti tam 29 visokih električnih kandelabrov. Stroški za teh 29 kandelabrov bodo znašali 275.000 Din.

Ena najlepših ljubljanskih cest, to je Bleiweisova cesta je bila dosedaj bolj slabo razsvetljena. Letos se bo javna razsvetljava na tej cesti znatno zboljšala. Seveda bo to veljalo lep denar, od 245.000 dinarjev. Razsvetljava pa bo izboljšana na tej cesti od Rimske do Gosposvetske ceste.

Izboljšana bo letos tudi razsvetljava na vsej

Erjavčevi cesti, kar bo veljalo do 56.000 Din. Prav tako bo izboljšana razsvetljava v Gregorčičevi ulici in v Gradišču, kar bo skupno zneslo 109.000 Din. Skupaj bo veljalo vse izboljšanje javne razsvetljave v Ljubljani okoli 700.000 Din.

Letos namerava mestna občina tlakovati več cest, o čemur smo že poročali. Mestna elektrarna bo morala zaradi tega tlakovanja preložiti mnogo kabljev, obenem pa napraviti zanje betonske cevi po novo tlakovanih cestah. Za ta dela bo morala mestna elektrarna žrtvovati 561.000 Din.

Seveda bo treba tudi letos položiti mnogo povsem novih kabljev in zgraditi vsaj eno, če ne več novih transformatorskih postaj, kar bo skupno veljalo mestno elektrarno okoli enega milijona dinarjev.

Pri tem pa še niso upoštevani stroški, ki bodo nastali z deli, ko bo treba nadaljevati razširjenje električnega omrežja za javno razsvetljavo po mestni periferiji. Vsekakor je treba mestni elektrarni priznati, da zadostno skrbi za javno razsvetljavo v našem mestu, čeprav gre to izključno le na njen račun in ne na račun mesta.

Britvica
za
vsako
kožo!

Tudi za najbolj življeško kožo breznojojno zanesljiva — Dobi se povsod — Razirodujalci nai se obrača o na Gustav Husser & Sohn, Wien VII, Richter-gasse 10.

Gospodinjski tečaj pri Sv. Kristofu v Ljubljani

Na praznik, dne 25. marca se je vršila v prostorih prosvetnega društva pri Sv. Kristofu čajanka, s katero se je zaključil gospodinjski tečaj, ki ga je vodila strokovna učiteljica gospa Ljudmila Svetlova. Tečaj se je pričel 2. decembra lanskega leta in je trajal štiri mesece; predavanja so se vršila vsak tork zvečer in so trajala po eno do dve uri. Priglasilo se je k tečaju takoj v začetku kakih 25 gospa in gospodič iz okolisa Sv. Kristofa; to število je pa med tečajem narasčalo od tedna do tedna, tako da je štel tečaj ob zaključku 60 udeleženk. Temu se ni čuditi: gospa Svetlova ni samo strokovno izveščana prvotna moč, ki se je pripravljala za svoj poklic na odličnih strokovnih šolah doma in v inozemstvu, ampak je znala tudi tako zanimivo in prikupno predavati, da so tečajnice vsak teden komaj čakale torka. Da so bili uspehi tečaja trajnejši, je gospa voditeljica po vsakem predavanju dala na razpolago tudi lepo sestavljena navodila za kuharico, kako se pripravljajo jedi, o katerih je bil govor med predavanjem; ta navodila je razmnožila gospa Zinka Tattova, tako da je vsak teden dobila vsaka udeleženka tudi »skript« z natančnimi navodili za kuhinjo. Predavanja so bila samo teoretska, ker se praktičen gospodinjski tečaj v sedanjih zelo skromnih društvenih prostorih ni mogel vršiti pokazalo se je pa, da dosega tudi taka predavanja ob spretnem vodstvu prav lepe praktične uspehe. Dostavimo naj še to, da je gospa Svetlova vodila tečaj povsem brezplačno in na lastno iniciativo ter tako podala lep primer ljudsko-prosvetnega dela v najlepšem pomenu besede. Kakor čujemo, bo gospa v jeseni nadaljevala svoj tečaj, na kar že sedaj ozorjamo gospe in gospodične iz okolice Sv. Kristofa.

© »Pri vanellici« je ime tri, katero je spisal P. K. Zakratek in katero priredi dramatični odsek pri Sv. Kristofu v redeljo zvečer ob pol osmih. Vsi, ki so jo zadnjič videli, so edini v sohti: da je to najlepša igra te sezone. Pridite jo pogledati!

Ka bo danes?

Ljudski kino Glince: Ob 8 drama »Bela sestra«.

Drama: »Trije vaški svetniki«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Operja: »Dvak prosi«. Red A.

Nočno službo imata lekarji: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9 in dr. Piccoli, Dunajska cesta 6.

© Dr. Vilfan v slavističnem klubu. Jutri, v nedeljo ob pol 11 dopolne bo predaval prednik Mednar, odboja nar. manjšin, dr. Jos. Vilfan, o »Raznolikosti narodnostnega vprašanja v Evropi«. Predavanje spada v cikel predavanj, ki jih prireja Slavistični klub DSFF v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu in je brez vstopnine. Spričo važnosti problema in ugleda g. predavatelja se pričakuje velik obisk.

© Na Dunajski cesti je postalo v začetnem času zelo živahno. Skupine delavcev so pridno na delu, ker kopljejo zdaj tamkaj velik kanalizacijski jarek, hkrati pa nasipajo ter z valjarom utrjujejo Dunajsko cesto. Z nasipanjem so prišli že do Linhartove ulice, delo hitro napreduje, cesta je zdaj lepo gladka, primerno napeta, vse jame so zgnile. Zdaj se voznikom smeje samno od sebe, avtomobilistom tudi, vožnja po prenovljeni cesti je prijetna, brez nevarnosti, vse drugačna, ko preje po neštehtih jamah in kotanjah. Če bo delo tako hitro napredovalo, bo kmalu vsa cesta do Ježice pravi eldorado za naše avtomobiliste, kar se po tolikih letih jeze seveda tudi spodobi. — Prav tako hitro gre s kopanjem jarka za kanalizacijo. Zdaj polaga v dno jarka že cevi, ki imajo pol metra v obsegu, 6 metrov globoko. Vsa dela izvršuje mestna občina v lastnem delokrogu ter zaposluje pri tem kanalu 43 delavcev.

© Trije ponesrečenci. Precej hudo in nevarno se je poškoval pred včerajšnjim popoldne 35 letni Franc Rajar iz vasi Lazice 4 v občini Žužemberk. Ta se je po nesreči tako močno sunil z diletom v levo oko, da si ga je resno poškoval. — 3letna hčerka posestnice Francka Zupanova, iz Dolskega pri Ljubljani, je pred sinočnjim srebrala doma mleko. Mleko je bilo prevroče, deklece pa prehitro pri srebzanju, tako, da si ga je razlila po glavi. Otrok je dobil občutne opekline. — Pri prevažanju mrve se je včeraj pripetila težja nesreča na Brezjah pri Dobrovi. Popoldne so vaščani vozili seno, vrv pa se je na vozu pretrgala in spustila žrd. Ta je udarila 25letno dekle Franco Urbančič močno po obrazu. Dekle si je poleg ostalih poškodb tudi prebrilo ustnice. Vsi trije ponesrečenci se zdaj zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

© Znamenje časa. V današnjem stoletju se izobrazujejo vsi stanovi in se na ta način hočejo izmotali iz vseh številnih kriz, ki davijo zlasti nižje sloje. Hvalevredno je, da so se vzdržale takoj po prevratu že tudi služkinje, ki so v svoji organizaciji Poleski zvezi hotele ne samo stanovskega svojega zboljšanja, ampak tudi svojega duhov-

nega razmaha. Kaj vse zmore organizirana moč in zavednost so služkinje pokazale v svoji zadruzi Služkinjski dom ki je brez hvalisanja in kričavega bobnanja vrnila svoje karitativno, socialno najvažnejše delo — skrbela za zavetišče brezposelnim in bolehnim. Da pa služkinje i same zase poskrbe in da se seznanijo s socialnimi problemi svojega stanu in sedanjega časa, so si zamislile nedeljska predavanja, ki jih tudi pridno posejajo. Zlasti je zanimalo predavanje gđe. Lebarjeve: Poklic služkinje. Nadaljevala je tega predavanja bo v nedeljo 29. t. m. ob 3 popoldne v dvorani Rokodelskega doma.

© Vsa usmijena srca prosi Vincencijeva konferenca na ljubljanskem Gradu, naj ji pomagajo obdariti za veliko noč siromašne otroke in družine na Gradu. Darove sprejema uprava »Slovenca«.

© Pocen blago iz trgovine. Neka Ivanka B., zelo prebrisana, a nepoštena Trnovčanka, je ta mesec poskušala priti na prav cenjen način v trgovino do blaga. V trgovino Ivana Jelačina na Krakovskem nasipu je pred tremi tedni prišel neki 13 letni fantiček z listkom, na katerem je bilo naročilo za specerijsko blago. Podpisano pa je bilo ime neke stalne odjemalke v tej trgovini. V trgovini so poznali to ime in so brez pomislekov zapuili fantičku blaga za 411 Din. Pred dnevi pa sta se v tej trgovini zopet pojavila dva dečka in zahtevala z enakim naročilnim listkom, s podpisom prav iste odjemalke blaga za 800 Din. V trgovini pa se jim ni zdelo to naročilo po vsem v redu posebno ker ima podpisana odjemalka knjižico, na katero jemlje blago. Kupovalka bi morala blago naročiti s knjižico. Zato so v trgovini poklicali stražnika. Ta je oba fantička ostro zaslišal in ugotovil, da je fanta poslala v trgovino omenjena Ivanka B. s Trnovskega pristana, ki si je hotela na tak goljufiv način priskrbiti specerijskega blaga. Prva zvižala se ji je posrečila, druga pa ne.

© Velika racija. Dne 25. marca zjutraj je policija napravila v nekem zakotnem prenočišču v Florjanski ulici veliko racijo. Policija je aretirala naenkrat kar 22 sumljivcev. Nobeden od teh ni nikjer zaposlen. Vsi pa pravijo, da ne morejo dobiti dela. niti zaslužka. Pomniti pa je, da sedaj, ko je v Ljubljani toliko gradbenih del, ko gradijo cestno železnico in so pričeli z regulacijo Ljubljane, ni več one brezposelnosti, kakor je bila kdaj prej. Vsaj med težki ne. Toda potepuhi ne marajo težaškega dela in si nikakor niso pripravljeni za služko, čeprav so jim razmere v Ljubljani prav dobro znane. Račje živijo ob slučajnega zaslužka, ob beračenju in od sumljivih poslov. Pri težaškem delu pa vidimo samo kmetske fante, ki so najbrže bolj porabni za delo kakor pa ti ljubljanski potepuhi. Policija je uvela najstrožjo kontrolo proti takim potepuhom, ki se klatijo brez posla po ljubljanskih ulicah in beračijo ter krajejo po hišah.

© Oškodovani brezposelci. Pred dnevi se je podal 18 letni fant Alojzij J. iskat delo na ilovico. Spotoma se mu je pridružil drug neznan fant, naka sta šla skupaj iskat delo v Rudniku sta spravila svoje orodje in obleko in odšla v Ljubljano. Tu pa se je neznanec poslovil od Alojzija. Zvečer se je Alojzij J. vrnil v Rudnik in hotel tam vzeti svoj ovoj z orodjem in obleko. V gostilni pa so mu povedali, da je njegov spremljevalec vsel oba ovaja. Alojzij J. je oškodovan za približno 500 Din.

© Tri tatvine koles. Komaj se je pričelo lepo vreme, že so se tatovi koles vrgli z vso silo na svoje nepošteno delo. Sezona večih kolesarskih tatvin se je pričela prav lepo. V Ljubljani so bila namreč ukradena v enem samem dnevu tri kolesa. Prvo kolo je bilo ukradeno na Dolenjskem mostu in je bilo vredno 700 Din, drugo kolo je bilo ukradeno izpred šentpeterskega župnišča in je bilo vredno 1000 Din, tretje kolo pa je bilo ukradeno iz neke viške gostilne. To kolo je bilo vredno 2500 dinarjev.

Jesenice

Na praznik Marjinega Oznanjenja se je v Krokovem domu vršila proslava materinskih dne. Kljub temu, da je tovarna KID obratovala v polnem obsegu, je bila obširna dvorana polna občinstva iz vseh stanov. Vrstile so se deklaracije, ki so vse opevale našo slovensko mater. H koncu pa so članice dramskega odseka poskrbele za razvedrilo. Zelo je ugajala kratka dvodejanka »V boj za mamico«.

Primoreci! V nedeljo 29. marca ob 15 sestanek v gostilni Peklar. Predaval bo prof. dr. Cermelj. Pridite vsi z Jesenic in okolice!

Prečna

Zelo prisrčno slovesnost smo imeli na praznik na ere v cerkvi in v dvorani. Mladina nas je razveselila z lepim petjem in ljubkimi primernimi prizori v vezani in nevezani besedi. Naše marljive učiteljice so imele z malimi otroci precej truda, da so jih naučile lepega nastopa z deklaracijami. V igri »Kartenšlogarica« smo videli, na kakšen način znajo »šlogarice« ljudi varati. Bilo je mnogo do solz ganljivega in tudi vselega v celni prireditvi; v govoru je bilo povedanega, kar predvsem mater pri negovanju otrok tiče. Vsem, ki so imeli s prireditvijo opravka, smo matere iz srca hvaležne.

Pri kaš'an'u
in bronhijalnem katarju
samo
KRESIVAL.

Maribor

□ Višji državni pravdnik dr. Jančič odhaja. — Danes odpotuje na svoje novo službeno mesto v Belgrad višji državni pravdnik pri mariborskem okrožnem sodišču g. dr. Ivan Jančič. Podeljen je začelno k tamošnjemu kasacijskemu sodišču v svrhu organizacije višjega državnega pravdnštva v Belgradu in državnih pravdnštva v belgrajskem okrožju. Kakor znano se s 1. aprilom t. l. na podlagi novega zakona uvedejo tudi na področju bivše kraljevine Srbije državna pravdnštva po vzoru naših državnih pravdnštiev ter je imenovanje višjega drž. pravdnika dr. Jančiča na novo službeno mesto s tem v zvezi. Nadomešča ga za njegove odstopnosti državni pravdnik dr. Hojnik. Višjemu drž. pravdniku, ki si je z ljubeznivostjo, koncilantnostjo in strogo pravdnostjo ter vnetim sodelovanjem v številnih mariborskih kulturnih in narodnoobrambnih društvih pridobil vsestransko najtoplejšo simpatije, želimo ob njegovem začasnem odhodu na novo službeno mesto najlepših uspehov in skorajšjega povratka v Maribor.

□ »Mariborec« v Belgrad. Skratke tiskarski je pokukal v stolpec in si privoščil malo šale. Šel je in pretvoril 1. maj v 1. april. Slovensko pevsko društvo Maribor napravi izlet v Belgrad, združen s koncertom v ožjem krogu, dne 1. maja t. l.

□ Razstava moderne francoske grafike in knjige v mali unionski dvorani je odprta dnevno od 10. do 17. ure.

□ Zdrucenje pazniškega osebja kraljevine »Jugoslavije« ima jutri ob pol 18 v gostilni Dalmacija na Rški cesti svoj redni občni zbor. Občnega zbora se udeležijo delegati iz cele države.

□ Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Vladovileva lekarna pri Zamorcu v Gosposki ulici.

□ »Monte« Karloč oživel. Prišlo se je tam v »central« in »podružnici«: re, kontra itd. Za 25 in 50 para. Ključev čezdajle več.

□ Mar.borske gospodinjice so včeraj prav živahno povpraševale na ribjem trgu. Ribje zaloge je bilo veliko na razpolago. Prodajali so sardelice po 18, sipe po 36, morske jegulje 18, »arenke« pa 4 Din za komad.

□ SSK Maraton. Težkoatletska sekcija bo imela redni trening ob torkih in četrtkih od 20. ure naprej na Livadi. Prvi trening prihodnji torek. — Trening nogometne, rokometne in lahkoatletske sekcije vsak popoldan na Livadi.

□ Vlomilka smola. V noči na petek so se prikradli svedrovi v ravnateljstvo pisarno na ženskem učiteljskem in trgovski akademiji. Vrata so odprli z vetrihom, prelaknili vse kote, denar pa pustili pri miru, ker ga ni bilo. Smolasta svedrovač!

□ 0:14. V policijski malki je stalo včeraj: 0 aretacij, 14 prijav. Poboľševanje na mariborskem dnu ali — slabi datumi?

Za Velikonočne praznike

priporočite svojo trgovino najuspešnej v »Slovenec«. P. trdite se v našo podružico, kjer dobite vsa potrebna navodila za primoren oglas.

□ Z ozirom na ljudsko škrtje bi glede na podatke o narodnosti in materinem jeziku opopirili občinstvo na popisalčevu dolžnost, da opozori srakno, na čl. 4 pravilnika, ki zahteva »vestne in resnične izjave«. Glede navedbe materinega jezika velja, da je materin jezik tisti, ki se ga je kdo kot otrok najprej učil, ki ga je govorila njegova mati, ali pa, kjer mati ni bila moževa narodnosti, jezik, ki ga je govoril oče. Nikakor pa ne more veljati za materin jezik tisti jezik, ki se ga je kdo pozneje šele naučil v šoli ali prišedši v mesto v službo.

□ Smrtna kosa. V starosti 55 let je umrl vpo-kojeni kapetan Jakob Čakš. Pogreb bo danes ob 16 iz mrtnišnice na mestno pokopališče v Po-brežu. Svetila mu večna luč. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

□ K nocojšnji krstni predstavi R. Reharjevega »Učlovečenja« pridejo iz Zagreba ugledni tamošnji kritiki in pisatelji dr. Ivan Nevislić, dr. Slavko Batošić, Sanko Tomašić in K. Mesarić, iz Ljubljane pa Radivoj Peterlin Petruška, glavni urednik Jugoslovana A. Zeleznikar in Ludovik Mrzel.

□ Na Alejskandrovci cesti 6 (Knjižnica Prosvetne zveze) narečite lahko v naši podružnici oglase in inserate. Istotam lahko opravite vse posle, v kolikor se nanašajo na upravne zadeve.

□ Mariborsko gledališče. Drevi krstna predstava R. Reharjevega »Učlovečenja«. Predstavi prisostvujejo poleg avtorja tudi številni kritiki iz Zagreba in Ljubljane. — Jutri zvečer gostujeta v »Prodani« nevestice belgrajska operna primadona Zaludova in znani tenor Zdenko Knitl.

□ Sodili bodo pri jutrišnjih nogom. tekmah: pri dopoldanski med rezervnim moštvom SSK Maribora in SK Rapida g. Jančič, pri prvenstveni obeh prvih moštev Maribora in Rapida pa g. Deržaj iz Ljubljane. Dopoldanske na Mariborovem igrišču v Ljudskem vrtu, popoldanske pa na Rapidovem igrišču. — Gross country za prvenstvo Maribora prične ob 11 s startom in ciljem na Rapidovem igrišču.

□ V samostanu žolskih sester ponovi jutri našač Jadranske straže ob 17 igro »Leffejeva hči«, ki je pri prvi vpizoritvi dosegla tako lep uspeh.

□ Zaključek gostilničarske nadaljevalne šole bo na svečan način danes ob 12 v »Vesni« Zaključek je združen z razdelitvijo sprječal in slavnostnim obedom. Govorili bodo poleg zastopnika banske uprave predsednik Zveze gostilničarskih zadrug, Tujsko-prometne zveze, Zavoda za pospeševanje obrti in drugih korporacij.

□ Potegavščina s perzijskimi preprogami. Pri ravnatelju ormoške hranilnice Janku Grivcu sta se lani zgledala Rama Ramić in Bimbašić ter ga zaprosila za posojilo v znesku 10.000 Din in mu zastavila kot protivrednost štiri velike preproge, med temi tudi dve perzijski, katerih vrednost je znašala 20.000 Din. Močanca sta se čez nekaj časa vrnila in takoj izplačala ravnatelju Grivcu 10.000 dinarjev proti vrnitvi preprog, češ da sta našla nekoga, ki jima bo preproge kupil. Ni minilo dolgo in sta se močanca zopet pojavila v posojilnici. Zastavila sta ravnatelju zopet štiri zložene preproge, dvignila denar in šla. Ko so preproge razloževali, pa se je pokazalo, da so to čisto druge preproge, ki niso več vredne kakor 4000 dinarjev. Včeraj je o zadevi razpravljalo tukajšnje okrožno sodišče. Razprava pa se je v svrhu zaslišanja novih prič preložila.

Dnevna kronika

Koledar

Sobota, 28. marca: Janez Kapistran; Sikst III., papež.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla včeraj popoldne ga. Nežika Potokar. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 4. Blag ji spomin! Preostali iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika smederevske čete dunavskega orožniškega polka orožniški kapetan I. razr. Davorin Mavrič; za poveljnika sarajevske čete drinskega orož. polka orož. kap. I. razr. Ferdinand Polak; za poveljnika tuzlanske čete drinskega orož. polka orož. kap. I. razr. Lovro Boneti; za vršilca dolžnosti poveljniške čete za vodje patrulj in poskušne orožnike primorskega orož. polka orož. kapetan II. razr. Mirko Podgornik; za poveljnika andrijevske čete zetskega orož. polka orož. kap. I. razr. Vladimir Milner; za poveljnika čete za vodje patrulj in poskušne orožnike savskega orož. polka kap. I. razr. Pavel Sturm; na službo v štab vrbaškega orož. polka — za pravne posle, orož. kap. I. razr. Slavko Plevelj; za vodnika peh. polka kraljeve garde peh. podporočnik Vicko Hraste in za zdravnika 52. pešpolka sanitetni poročnik dr. Janez Gantar.

Pri zaprtju

2-3 ARTIN-dražeje zvečer
blago normalno izpraz
njenje jutraj. Vsebinska
škaltje za Din 8—
zadostuje za 4-6 krat.

Dobe se v vseh lekarnah.

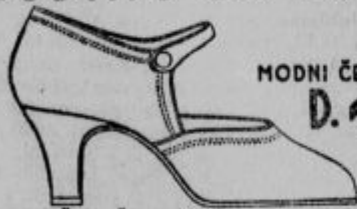
Ostale vesti

— Voščila za velikonočne praznike in druge priložnostne oglase, ki naj se objavijo v letošnji velikonočni številki, sprejema oglasni oddelček v Ljubljani do najkasneje 2. aprila popoldne, vse naše podružnice pa le do 1. aprila. Vabimo cenjene trgovce, obrtnike in zadruge, da čimprej naroče zadnje oglase. Za pravilno izvršitev prepozno dospelih naročil žal ne moremo jamčiti.

— Sattnerjevo kantato »Ojliki« ponovi pevski zbor Glasbene Matice jutri na cvetno nedeljo ob 3 popoldne v Unionski dvorani. Sodeluje celotni koncertni ansambl kakor pri prvi izvedbi, pod vodstvom ravnatelja Mirka Polića s solisti gg. Majdičev, Vedralov in Križajem. Opozorjamo na ta koncert. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjižarni.

— Izlet Jadranske Straže na morje. Jadranska Straža oblastni odbor v Ljubljani, naznanja svojemu članstvu, da so vse priprave za izlet dovršene. Izlet se bo vršil v obliki okrožnega potovanja okoli otokov Krk in Rab mimo 17 letovišč severnega Jadrana: Jadranska plovidba je v posebnem zaupanju in naklonjenosti oddala našemu izletnemu odboru v našem svoj največji in najlepši salonski izletni parnik »Triglav«. Za potovanje je radi posebne udobnosti in ugodja namenjen samo I. razred. Hrana na parobrodu vseskozi table d'hôte, prenočišča kakor v prvorazrednih hotelih s prvorazredno hrano. Odhod iz Ljubljane je na binkoštno soboto, dne 23. maja t. l. z večernim dolenskim vlakom ob 19 v posebnih vagonih in traja do srede 27. maja t. l. zjutraj. V ceni 950 Din za osebo je vračunena vsa vožnja (z vlakom, po morju s parnikom in jadralnicami, z avtomobilom) vsa prehrana in napitina razen pijače, ako ni ta v programu omenjena. Znesek 950 Din je vplačati takoj ob prijavi. Prijave se zaključijo dne 5. maja t. l. Prijave in informacije daje: Izletna pisarna Jadranske Straže, Ljubljana, Vogelnova ulica št. 3. Zahtevajte takoj prospekt in program.

HUMANIK NUDIMO ZA POMLAD

MODNI ČEVLJI ZA DAME

D. 195.-

OTROŠKI ČEVLJI, LAK ALI RJAVI OD D. 75.-
MOŠKI POLČEVLJI, CRNI ALI RJAVI OD D. 165.-
NOČAVICE V VSEH MODNIH BARVAH

Ljubljana, Dunajska c. 1a, Celje, Aleksandrova c. 1, Maribor, Gosposka ul. 17

— Drugo potovanje »Kraljice Marije«. Dne 2. aprila bo nastopil parnik »Kraljica Marija« svoje drugo potovanje ob naši, albanski in grški obali. Za to potovanje vlada veliko zanimanje in je parnik že razprodan. Potovanja se bo udeležila tudi skupina Francozov.

— Prepovedan inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej koledarja »Republični koledar 1931« in »Dennik Rovnost« z udu koledar 1931, ki sta izšla v Chicagu v slovaškem jeziku dalje list »Naša nada«, ki izhaja v jugoslovanskem jeziku v Pittsburghu v Severni Ameriki in knjigi »Prošlost i sadašnjost Istre« od M. J. Butkovića ter »Hrvatske narodne ratne pjesme 1914-1918 od Grka Turkalja, ki ju je izdala knjigarna hrvatskega lista »Danice hrvatske« v New Yorku.

— Tečaj nemških pedagogov v Ljubljani. Udrženje Jugoslovanskega učiteljskega — poverništvo Ljubljana — poroča, da prične tečaj v ponedeljek 30. t. m. ob 9 popoldne v veliki dvorani Uniona. Dostop imajo vsi, ki se zanimajo za probleme modernega šolstva. V slučaju, da bo otvoritev preložena na poznejšo uro, bo to objavljeno v listih. Za učiteljsko iz Ljubljane in bližnje okolice je udeležba glasom odloka ministrstva obvezna. Včeraj ob 20 zvečer je dospel iz Zagreba prvi predavatelj ministerialni svetnik iz Berlina gosp. Hilla. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki poverjenstva.

— Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo na državnih železnih vsem tekačem in moštvom iz naše kraljevine, ki se udeležijo tekmo-

vanja, katerega priredi jugoslovanska lakoatlet-ska zveza 5. aprila t. l. za prvenstvo Jugoslavije. Vožni listki veljajo od 2. do vtelega 8. aprila za II. in III. razred vseh vlakov razen ekspresa.

— Avtomobilska nesreča. Šofer neke zagreb-ske tvrdke je na praznik popoldne vozil po cesti Sv. Nedelja—Samobor nekó družbo. Med potjo so si ga precej privoščili in tudi šofer je bil do-bro razpoložen. Blizu Samobora se je šofer hotel ogniti dvema kmečkima vozovoma, ni pa mogel obdržati avtomobila v svoji oblasti in je zavozil v občestni jarek. Pri tem se je avtomobil močno poškodoval, potniki so jo pa k sreči odnesli samo z malimi praskami po obrazu. Šofer se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

— Policiji je žvižgal. V Zagrebu so neki ljudje iz gole zabave in čisto nepotrebno alarmirali ga-silice in reševalno društvo. Imeli so veliko zabavo pri tem, ko so videli, da so gasilci ali reševalci prišli na označeno mesto in niso našli niti sledu o kakem požaru ali nesreči. Taki slučaji so bili prijavljeni policiji, ki je ukrenila vse potrebno, da najde ljudi, ki se s podobnimi neslanimi šalami zabavajo na račun humanitarnih društev. Preteklo sredo se je pa pojavil nenavaden šalivec. Klicane so bile zaporedoma telefonske številke policije in številka reševalnega društva in gasilcev. Ko so dvignili slušalko, so slišali samo žvižganje. Ko so te šale postale policiji preneumne, je potom pošte ugotovila številko telefona, s katerega je telefoniral ta šalivec. Bila je to številka neke tvrdke v Branimirovi ulici. Takoj so bili tja od-poslani policijski organi, ki so aretirali 16letnega slugo, ki je takoj priznal, da se je s svojim pri-jateljem ves dan zabaval na zgoraj omenjeni način. Slugo so zaprli in bo dobil pošteno plačilo za svoje »šale«.

— Smrtna nesreča. V mlinu Ivana Kerstena v Ludbregu so je pripetila strašna nesreča, ki je zahtevala življenje 40 letnega nadmlinarja Milana Otkoviča, očeta peterih otrok. Otkovič je splezal k regulatorju za reguliranje hitrosti, pri tem ga je za suknjo zgrabil transmisijski jermen, ga zavrtel okrog in popolnoma razmrcvaril. Ubogi mož je bil na mestu mrtev.

— 20 let robije je prisodilo osiesko sodišče 28letnemu Milošu Miladinoviču, ki je 1. februarja letos v gostilni ubil orožnika Savo Brkiča, ki je hotel v družbi občinskega redarja napraviti red v gostilni.

— Zaklal svojo nevesto in se nato obesil. V vasi Gornjem Brgradu v bližini Jordanov v Istri je kmet Franjo Stipetič prerezal vrat svoji nevesti Doroteji Kršul in se nato obesil. Svoje grozno de-ja-nje je izvršil baže zato, ker ga nevesta ni več ma-rala. Ko je Stipetič umoril Dorotejo, je najprej skočil v 5 m globoko jamo, ki je bila polna vode. Ker je pa znal plavati, ni utonil in se je zopet sko-bacal ven. Takoj nato se je obesil.

— M. Humeč: Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Poj-as-njeno s 102 podobama in 2 barvanima slikama. Druga predelana in pomnožena izdaja. — Ljublja-na 1931. Založila Jugoslovanska knjigarna. — Kako nujno potrebno nam je kratko, a zato vendarle iz-črpnno in vsestransko uporabno delo višjega sadjar-skega nadzornika M. Humeča o negi domačega vrta dokazuje že dejstvo, da je knjiga doživela v razmeroma kratkem času drugi tatis. — Nova iz-da-ja se odlikuje v vsakem pogledu: vsebinsko je temeljito razširjena in izpopolnjena, podob je kar 33 več nego v prvi izdaji, ako sploh ne štejemo obeh barvnih slik; papir je izvrstno in vsa zunanja oprema knjige je trepnejša, tako da smo skratka lahko ponosni, da jo imamo. — Po uvodnih bese-dah, pri katerih je važno poudariti: Temeljini pojmi o življenju rastlin in razvrščena (tvarina na dva de-la: Splošno vrtnarstvo, ki obsega poglavja o uredbi domačega vrta, o pripravi zemlje in gnojenju ter o glavnih vrtnarskih delih. Posebno vrtnarstvo s po-glavji o zelenjarstvu (posebno močno razširjeno in izpolnjeno v novi izdaji), o sadnem drevju na do-mačem vrtu, o okrasitvi vrta, o gojitvi sobnih rastlin ali lončnic ter o vrtnarskih opravilih v po-sameznih mesecih. — Knjiga obsega 234 strani ve-like oblike ter velja brošura 42 Din, vezana v celo platno 54 Din. Naroča se v Jugoslovanski knji-garni v Ljubljani.

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

Te številke
potrjujejo ne-
prekosljive
odlike Elida
Shampoo-na.

La negovanje
las

ELIDA SHAMPOO

Ali so bile listine ponarejene

Zanimiva pravda pred ljubljanskim sodiščem

Ljubljana, 27. marca.
V tako zavožanem procesu že kmalu ni mali kazenski senat sodil, kakor danes v sicer nepre-mišljeno zasnovanih spekulacijah s ponarejenimi privatnimi listinami, s katerimi so skušali nekateri Vičani oškodovati dobrovoljnega samskega posest-nika Janeza Panceta z Viča. Na obtožni klopi so sedeli: Ivan, sedaj v Karlovcu, kot inscenator; po-sestnik Andrej kot drugi interesent ter neka starejš-a mladoletnica z Viča in Alojzij z Viča kot so-udeleženci.

Senat so otvorili: S. O. s. g. Ivan Kralj kot predsednik, in votanta s. o. s. g. Anton Avsec in s. o. s. g. Javoršek. Državni tožilec dr. Fellacher je obtožil omenjene zaradi napravljanja lažnih listin po § 214-2 kaz. zak. odnosno zaradi soudeležbe.

Dejanski stan.

Prvi obtoženec je že jeseni 1927 napravil »po-trdilo«, po katerem naj bi bil posodil Francetu Pan-cetu 7000 Din. Kot priči na tem potrdilu sta se po-dpisala zadnja dva obtoženca. Pozneje je prvi se-stavil »pogodbo«, s katero dovoljuje Janez Pance-prvem obtožencu, da sme v njegovem gozdu »Krljavca« posekati 35 smrek za odplačilo ostanka dolga. Te smreke je Lojze pozneje 1929 prodal les-nemu trgovcu Josipu Prelesniku iz Zdenske vasi na Dolenskem. Ta jih je začel tudi podirati. Pance pa je to s policijo zabranil. A prvemu obtožencu se je s pogodbo posrečilo, da se je sekaneje nada-ljevalo in izvršilo. Tudi policijo je prvi obtoženec s tem vodil za nos. Pance je bil na ta način oško-dovan za 10.500 Din.

Prvi obtoženec je dalje v sporazumu s posest-nikom Andrejem iz Kozarij spisal izjavo, da Pan-ce dovoljuje, naj Združene opekarnice izročijo Andre-ju 12000 zidakov in 2000 strešnih opek. Ko je ope-karna Panceta prišla za plačilo, se je ta uprl in izjavil, da ni nič podpisal. Andrej je nato sam pla-čal opeko. Začeli so se nato naprej hudi civilni procesi pred deželnim sodiščem. Pance je tožil Ivana za 10.500 Din in je bil slednji kontumaciran. Andrej pa je tožil Panceta za 7.747 Din, a je prav-do izgubil. Nato se je pričelo proti omenjenim ka-zensko postopanje.

»No, Ivan, ali se čutite krivega?« je vprašal predsednik. »Ne!« je odvrnil obtoženec. »Povej-te, ali ste res napravili listino, da ste posodili Pancetu 7000 Din?« »Res!« »Kje ste dobili denar?« »Za-sluzil sem ga! Zaslužil sem 13.000 Din. Imel sem v Splitu 10 Din od ure in sem delal 12 ur. Pozneje sem samostojno delal. Napravil sem tri nadstrešja za vilo, delavnico in hišo...« »V kolikem času ste to naredili?« »V dveh mesecih!« »Potem ste hujši kot Amerikanci.« je pripomnil predsednik, »in ko-liko ste pri tem zaslužili?« »Pri vili 3600, pri de-lavnici 2800 in pri hiši 1000 Din.« Obtoženec na-va-ja dalje, da je v Splitu skromno živel. »Ali ste torej dali denar Pancetu?« »Da! Ni imel denarja. Rekel mi je, da naj napravimo tako, da ne bo nikdo ne vedel ne videl.« Obtoženec je nato pripovedoval, kako je z afero Andreja. Prizna, da je on spisal izjavo, ker ga je za to naprosil Andrej in je iz-javo podpisal Pance. Prizna dalje, da je Pancetov les iz gozda prodal in da je šel na policijo s po-godbo. Bil je tudi aretiran, a so ga pozneje izpu-stili.

»Kako je to? Pance je vas tožil na plačilo odškodnine in ste se dali kontumacirati.« — »Ker sem mislil, da bo šel moj zastopnik k razpravi. Pozneje mi je ta dejal, da je sedaj vse prepozno.« — »Izvedenec pravi, da podpis na listinah niso pravi Pancetovi, marveč vaši.« je nadaljeval pred-sednik. — »Izvedenec se pač moti,« je vzkljnil ob-toženec.

Naročilo opeke.

Drugi obtoženec je naročil na Pancetov ra-čun opeko pri Združenih opekarnah. Pokazal je to-varni zadavno izjavo. Andrej se ne čuti prav nič krivega, ker se je res Pance izjavil, da zanj dobro stoji. Nadaljeval je: »Sam Pance je bil meni dolžan 8000 Din. Pri njem sem bil 8 let za hlapca in sem mu večkrat tudi posodil. Nikdar mi ni plačal za-služka.« — »Kje ste dobili toliko denarja?« — »Jaz sem šnarovec in sem imel od doma 15.000. Lani

spomladi sem Panceta tožil za 7747 Din. Pance vse zapije. Če ga danes vprašate, nima niti kovača pri sebi. Ima zadolženo posestvo.« — »Kako je to, ko je stvar prišla na dan, ste sami plačali opeko?« — »Plačal sem, ker se nisem hotel pregovarjati in sem sklenil Panceta za svoj denar tožiti.« — »Izvede-nec pravi, da ni Pance podpisal!« — »On je pod-pisal.«

Ostala dva soobtoženca sta priznala, da sta se res na listinah podpisala kot priči in da je Pance tudi sam osebno vse podpisal. »Grafolog pravi, da Pance ni podpisal,« je pripomnil obema predse-dnik. »Je podpisal. Vsi štirje smo bili skupaj,« sta trdila.

Kaj pravi glavna priča.

Po zaslišanju obtožencev je bil pozvan v dvo-rano posestnik Janez Pance, 53 letni samec, sivih las in brk, ki je jasno potrdil, da on ni nikjer in nikoli podpisal kake izjave ali pogodbe. Tudi si ni denarja izposodil pri prvem obtožencu. Če bi rabil denar, bi ga iskal v hranilnici. Ima 60 oralov ze-mlje. Zagovornik: »Pravijo, da ga radi cukate!« — »Saj ga za svoje!« — »Zakaj se niste oženili?« je vprašal predsednik. — »Saj se še lahko!« Se en-krat je izjavil, da ni vedel za nobeno pogodbo. Pri-ča Josip Prelesnik je izpovedal, kako je prišlo do nakupa smrek in kakšne ovire je imel s sekanjem. Prvemu obtožencu je dal za smreke nad 7000 Din.

Predsednik je nato pozval obe priči, da prise-žeta. Nastal je dramatičen prizor. Prvi obtoženec se je obrnil k Pancetu: »Janez, dobro premisli. Ja-nez, ali veš, da sem ti odštel 7000 Din? Po pra-vici govori!« — In Janez Pance kot glavna obre-menjena priča je mirno prisegel.

Po končanih procesualnih formalnostih je predsednik razglasil sodbo, s katero so bili obso-jeni: Ivan S. na 2 meseca strogega zapore in 240 dinarjev denarne kazni ali 4 dni nadaljnjega zapa-ra, Andrej K. na 2 meseca strogega zapore in 120 dinarjev denarne kazni ali 2 dni zapore, oba pa še v izgubo državljanških pravic za 1 leto. Starejša mladoletnica je bila obsojena na 1 mesec in 15 dni strogega zapore in 60 Din denarne kazni ter Al. S. na 1 mesec strogega zapore in 60 Din denarne kazni. Kazen se obema pogojno odloži za eno leto. Obsojenci so izjavili, da se pritožijo.

Hrastnik

Proslava materinskega dne je priredila Kat-prosvetno društvo na Dolu v dvorani Društva venega doma z obširnimi sporedom. Za Hrastnik se je vršila proslava pod okriljem tukajšnjega prosvetnega društva v Narodnem domu. Vprizorili s. ganljivo igro, pevski zbor pa je zapel par pesni. Slavnostni govor je imel g. urednik Kočec.

Nagle smrti je umrla v Čočah gospa Marija Kreže. V nedeljo zjutraj so odšli vsi domači v Hrastnik k sv. maši, ona pa je nakrnila živino, pospravila in pristavila kosilo. Nato si je vzela kos kruha. Ko so prišli domači od sv. maše, so jo našli mrtvo s kruhom v roki na tleh. Zadeja jo je mož-ganska kap. Pokojna je bila marljiva kršćanska žena. Bog ji daj večno plačilo! — Dalje sta umrla v Čočah stari Huš, po domače Benk, in v kemični tovarni upokojeni delavec Maček.

Izjava. Svoj čas je naredila obdolžitve g. R. Kebuška mnogo nepotrebnega zanimanja za mo-k osebo. Ustvaril se je krog orih, ki so tak način boja obsojali, pa seve tudi takih, ki so mislili, da stojim že pod visilkami. Posebno v Trbovljah so slednji za afero zagrabil ter jo proti meni politično izkoriščali. Konec je bil tak, da ne bodo vsi zado-voljni. Bilo je pet razprav v Celju. Ker je pretila nevarnost, da izgubi g. K. službo v slučaju kazni, ima pa ženo in pet otrok, sem pristal na poravnavo pod pogojem, da je njegov zastopnik pred sodiščem podal izjavo, da je bila obdolžitve aeresnična, in se je obvezal plačati sodne stroške. S tem je za mene stvar končana. — Hrastnik, 25. marca 1931. — Janko Arušek.

CHEVROLET tovorni avto je dobil

močnejšo in daljšo šasijo...

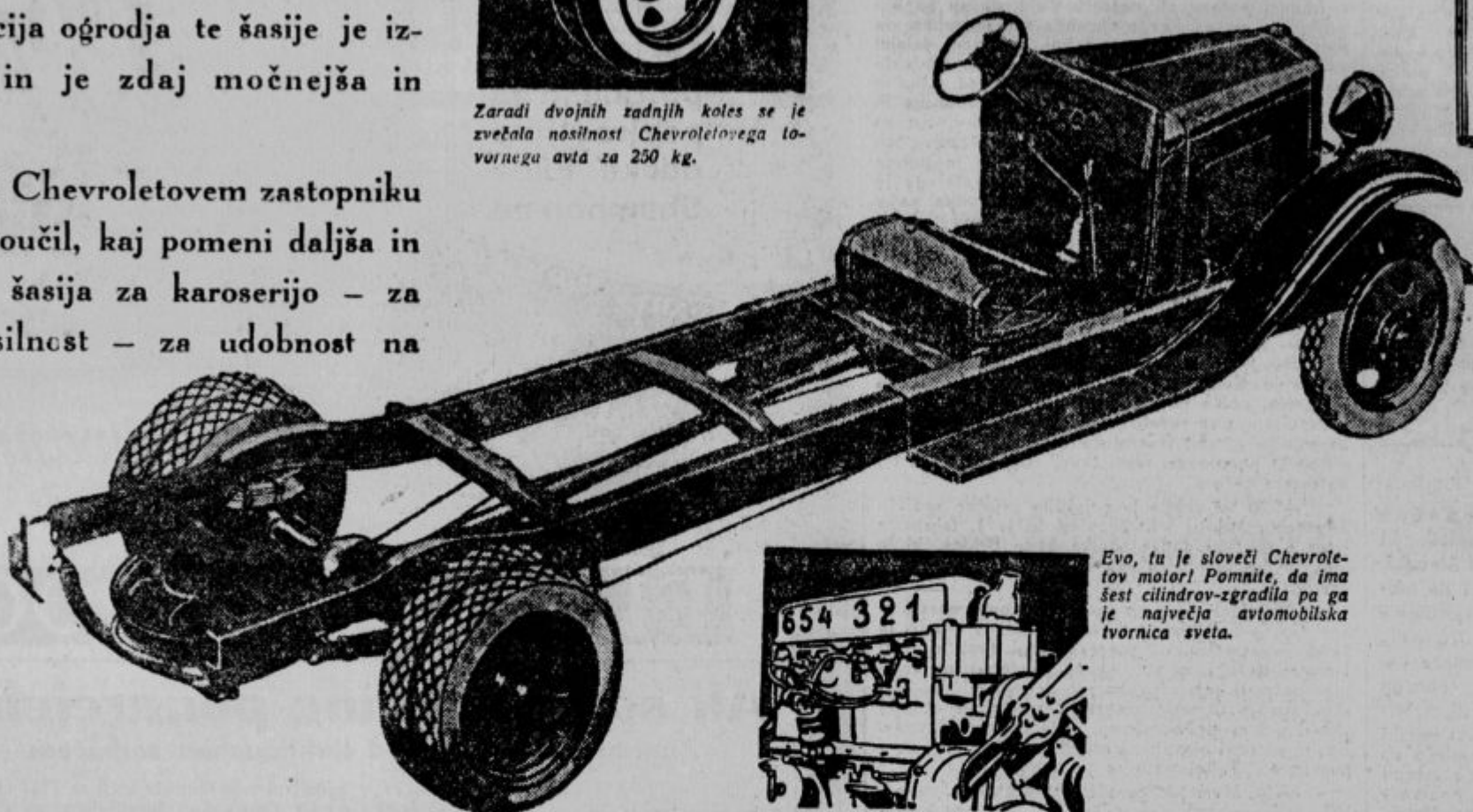
opremljen pa je s slovečim šestcilindrskim motorjem

TA poceni tovorni voz vam zdaj postreže s tremi velikostmi šasije: 2.77 m. 3.33 m. in 3.99 m. Konstrukcija ogrodja te šasije je izboljšana in je zdaj močnejša in čvrstejša.

Obisk pri Chevroletovem zastopniku vas bo poučil, kaj pomeni daljša in močnejša šasija za karoserijo — za njeno nosilnost — za udobnost na vožnji.

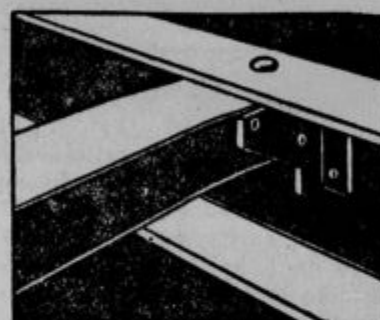
Zaradi dvojnih zadnjih koles se je zvečala nosilnost Chevroletovega tovornega avta za 250 kg.

Evo, tu je sloveči Chevroletov motor! Pomnite, da ima šest cilindrov-zgradijo pa ga je največja avtomobilsko tvornica sveta.

ZA LASTNIKE AVTOBUSOV

Zaradi dvojnih zadnjih vzmeti in dvojnih koles šasija Chevroletovega tovornega avtomobila idealno ustreza zahtevam avtobusov. Stopite do našega zastopnika — s veseljem vam bo razkazal načrte za prostorne in prikupne oblike karoserij.

Močnejše ogrodje. Ojačeno ogrodje poveča odpornost Chevroletovega tovornega avtomobila — in njegovo nosilnost.

NOVI CHEVROLET TOVORNI AVTO

TRI DOLŽINE ŠASIJ

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

Hmeljarsko zborovanje

Zalec, 25. marca.

Na današnji praznik se je vršila redna glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo. Splošna kriza hmeljarstva se občuti tudi na skupščinah, pogrešamo precej razgibanosti in živahnosti prejšnjih let. Res je, da je z reorganizacijo društva glavno zanimanje članstva obrnjeno na podružnice, vključ temu pa je bilo pričakovati večje zanimanje članstva vsaj bližnjih podružnic.

Ob navzočnosti zastopnikov vseh 16 podružnic, skupno 44 delegatov, zastopnika banske uprave ing. g. Cerneta, zastopnika okr. načelstva mg. g. Dolinarja in par desetih članstva, je otvoril mesto oblolelega predsednika g. Robleka, skupščino predpovednik g. Antloga z običajnimi formalnostmi ob 9 dopoldne. Iz poročila tajnika smo slišali med drugim, da je društvo poslalo 7 vzorcev na preiskavo v Curih, katere rezultat je za naše blago prav dober, dalje da se udeležijo z več vzorci milanskega velesejma, da zboljšanja v cenah ni pričakovati, posebno se ker je 90% našega pridelka navezano na izvoz, česar se vse države branijo vsled lastne nadprodukcije. Za izvoz bi prišli še najbolj v poštev Belgija in Anglija, vendar je to upanje vsled visokih carin omenjenih držav bolj žalostno. Imelo pa je naše blago pred vojno precej odjemalcev v Italiji in pridobiti si zopet ta trg je naloga milanske razstave.

Poročilo odbora (tajnika) je bilo sprejeto skoro brez debate, če izvažamo pripombo izvensavinskih delegatov naj se v bodoče v svrhu primerjave pošlje na preizkušnjo tudi izvensavinski hmelj, kakor da bi bilo dobro slišati kakovost češkega in nemškega hmelja v % in številkah. Po zadovoljivi izjavi in obljubi se je prešlo na volitev 18 članskega odbora.

Novo-stari odbor je sestavljen sledeče: predsednik Roblek Franc, podpreds. Mihelčič Alojzij, tajnik Petriček Anton, ožji odbor: inž. Dolinar, Kuček Edvard, Stopar Vinko, širši odbor: Antloga Andrej, Bošnjak Matija, Sket Jože, ing. Ježovnik, Lorber Rudolf, Medič Josip, Mešič Anton, Marinc Jeronim, Ocvirk Matevž, Senica Vilko, Vertnik Anton, baron Warsberg, namestniki: Janič, Sednik, Kopriva, Lesjak, Vratnik, razsodišče: dr. Sribar, ing. Ježovnik, Gorican, Sušteršič, ing. Dolinar, namestnika: Cetina in Jurhar.

Članarina se je določila enotna, ne kot dosedaj po številu sedežev, na 10 Din za hmeljarje za ne-hmeljarje pa 50 Din.

Urednik »Hmeljarja« je obljubil, da bode v slučaju razumevanja in zadostne podpore izdajal »Hmeljarja« če potreba tudi dnevno z oznako cen in polžaja na trgu. Vsak hmeljar bo tako najpoprej informiran. Sprejeto seveda z odobravanjem, bojimo se samo da bode, za sicer neumornega g. ing. Dolinarja breme, katero si je naložil v korist hmeljarjev, nekoliko pretežko.

Signiranje in znamka hmelja.

Zadeva katere se že leta pojavlja na vsaki skupščini pristojevalno ali prisiljeno. Koliko se je že govorilo, storili sklepi, ki so pobijali drug drugega, zadeva pa stoji na isti točki vedno enako, kot je omenil delegat velenjske podružnice g. Stopar, da se mu zdi da vlada nad društvom njegovimi sklepi in izvajanjem neka višja sila, katera odločuje ne glede na polnopoljavne sklepe. Kakšna je

ta sila nam g. Stopar, žal, ni razložil, dasiravno smo bili prepričani da je imel svoje razloge in izkušnje, posebno kot član glavnega odbora.

O tej točki se je namreč že pred meseci razpravljalo na poziv okr. načelstva, na seji širšega odbora. Baje je bila ta seja s početka nesklepčna, je postala pri istem številu nenadoma sklepčna s soglasnim sklepom nesklepčnega odbora, se napravil o oznamenovanju soglasen sklep, kateri se ni nikdar izvršil, ker je postala ta čudna seja par dni pozneje zopet nesklepčna, menda po soglasni tihi odobritvi vseh odborov. Slišali saj nismo nobenega protesta. Zares čudne in nerazumljive stvari.

Torej o tej točki se je vnela živahna debata, že deloma poprej pripravljena, le malo je manjkalo da ni sledil eksodus vseh izvensavinskih delegatov. Bili so govorniki, ki so tem delegatom odpirali vrata na stečaj ter želeli srečno pot, zopet drugi so vrata zapirali, toda že se je bilo bati, da bo Hmeljarsko društvo doživelo za 50letnico obstoja — razdor, da se ni pojavil odrešenik v predlogu g. Dolinarja: Znamka Južnoštajersko, Savinjska dolina naj ostane nespremenjena, ter se omeji samo na hmelj, pridelan v sodnih okrajih Celje, Gornjigrad, Vransko. Hmeljarji izven tega okraja naj si sami izberejo in določijo znamko, ki pa ne sme biti na nobeden način slična zgornj omenjeni znamki. — Soglasno sprejeta rešitev hmeljske domovine.

KONFERENCA GLEDE USTANOVITVE PRODAJNE ORGANIZACIJE ZA IZVOZNO TRGOVINO Z MEHKIM LESOM.

V petek dne 27. t. m. se je vršila pri Zvezi industrijev v mali sejni dvorani Zbornice za TOI v Ljubljani konferenca zastopnikov lesne industrije dravske banovine z g. dr. Milanom Ulmanškim, generalnim ravnateljem Državnega lesno-industrijskega podjetja Dobrljin-Drvar, ki je po želji gospoda ministra za kume in rube ing. Dušana Serneca prevzel nalogo, da izvede sporazumno z Interesenti organizacijo naše izvozne trgovine z mehkim lesom.

G. dr. Ulmanški je poročal na konferenci o dosedanjih pogajanjih, ki so se vršila med zastopniki naše lesne industrije in romunskimi izvozniki trdkami glede skupnega nastopa na svetovnem lesnem trgu, kakor tudi o razgovorih, katere je vodil kot zastopnik gospoda ministra z domačimi interesi glede prodajne organizacije v naši državi. Prodajni organizaciji je od strani vlade za jamčena vsestranska podpora predvsem železniško-tarifarne ugodnosti, katerih bi bila deležna edino le v organizaciji včlanjena podjetja.

Ustanovitev take privilegirane in tudi subvencionirane prodajne organizacije se pozdravlja kot koristna, vendar se od strani zastopnikov naše industrije povdarja, da je za lesno industrijo v dravski banovini največje važnosti, da se doseže predhodni sporazum z avstrijskimi lesnimi izvozniki trdkami. Konference so se udeležili tudi vabljeni zastopniki »Društva gozdnih posestnikov«.

»Pekos ustanavlja lastno usnjarno. Kakor čujemo, bo znana naša tovarna čevljev »Pekos«, o kateri smo pred nedavnimi poročali, da razširja svojo prodajno organizacijo z ustanovitvijo cele vrste novih podružnic, ustanovila svojo lastno usnjarno,

ker hoče izdelovati samo večino sirovin, ki jih potrebuje za fabrikacijo čevljev. Tovarna se hoče osamosvojiti glede dobave usnja in računa z izločitvijo dobička pri fabrikaciji usnja doseči znižanje svojih produkcijskih stroškov in posledno tudi svojih končnih izdelkov čevljev. Kapaciteta tovarne usnja bo morala biti znatna, ker računa podjetje na dnevno produkcijo 2000 parov čevljev. Nova tovarna bi zaposlila približno 100 delavcev in bi tako doprinesla k omiljenju sedanje brezposelnosti.

Obrtna banka. Ljubljana. Računski zaključek zavoda za leto 1930. izkazuje povčanje tujih sredstev banke od 11.7 na 12.7 milij. Din. Toda to povčanje je pripisovati novi postavki reeskonta v znesku 1.4 milij. Din, dočim so se vloge na knjižice in na tekoči račun zmanjšale od 10.4 na 10.1, upniki pa od 1.3 na 1.2 milij. Din. Med aktivni vidimo, da je večje menično poslovanje, kajti menični portfelj se je povečal od 1.1 na 2.2 milij. Din, istočasno so padli dolžniki, narasla pa so dobroimetja pri bankah. Pri bruto donosu 1.4 milij. Din je znašal čisti dobiček 108.731 Din (110.272 Din) in je ostala dividenda neizpremenjena s 5%. Bilančna vsota zavoda znaša 15.6 (14.2) milij. Din.

Carine prosti uvoz bombaževine za čiščenje strojev. Beograd, 27. marca. AA. Na podlagi čl. 23. zakonskega predloga o carinskih tarifih je finančno ministrstvo izdalo sklep, s katerim se oprostilo uvozne carine bombaževine za čiščenje strojev. Pod bombaževino za čiščenje strojev vsake vrste, se razumejo ostanki prediva in tkanin ne glede na material, iz katerega sestoji bombaževina, volnina in svilina itd., ki se ne more uporabiti za kar je izdelana, in je zložena v sklade ali zavite in tako pripravljena v balah. Pod ostanki se razumejo oni ostanki in konci, ki se ne morejo porabiti za ono, za kar so izdelani, in se uvažajo v nerazčlenjenem stanju, nekardirano in se morajo prav tako predelati s stroji za kardiranje, da se dobi bombaževina za čiščenje strojev.

Borza

Dne 27. marca 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so tečajji ostali v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil prav znaten posebno v devizi London, katere je bilo zaključeno nad poldrugi milijon Din. Devize London, Newyork, Curih in Dunaj je dala Narodna banka, dočim je bilo v devizi Trst zaključeno privatno blago.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečajji.) Amsterdam 2283 bl., Berlin 1357.25 bl., Bruselj 792.66 bl., Budimpešta 991.11—994.11 (992.61), Curih 1094.10 1097.10 (1095.60), Dunaj 799.16—802.16 (800.66), London 276.27—277.07 (276.67), Newyork 56.73—56.93 (56.83), Pariz 222.74 bl., Praga 168.32—169.12 (168.72), Trst 297.28—299.28 (298.28).

Zagreb. Amsterdam 2283 bl., Dunaj 799.16—802.16, Berlin 1355.75—1358.75, Bruselj 790.66—794.66, Budimpešta 991.11—994.11, London 276.27—277.07, Milan 297.165—299.105, Newyork kabel 56.84—57.04, ček 56.73—56.93, Pariz 221.74 223.74, Praga 168.32—169.12, Curih 1094.10—1097.10. — Skupni promet brez kompenzacij 4.9 milij. Din.

Beograd. Berlin 1355.75—1358.75, Bruselj 791.16—794.16, Budimpešta 991.11—994.11, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 799.16—802.16, London 276.27—277.07, Newyork 56.73—56.93, Pariz 222.74 224.74, Praga 168.32—169.12, Trst 297.12—299.12.

Curih. Beograd 9.1290, Pariz 20.33, London 25.2525, Newyork 529.70, Bruselj 72.35, Milan 27.2225, Madrid 55.90, Amsterdam 208.325, Berlin 128.88, Dunaj 73.07, Stockholm 139.20, Kopenhagen 139.05, Oslo 139.05, Sofija 3.7625, Praga 15.40, Varšava 58.20, Budimpešta 90.60, Atene 6.75, Carigrad 2.465, Bukarešt 3.09125, Helsingfors 13.075.

Vrednostni papirji

Tendeca za državne papirje je bila danes slabjša in tudi promet je nazadoval. Do zaključkov je prišlo samo v promptni in decemberski škodi, ter v Begluških obveznicah. Tečajji državnih papirjev so bili danes nižji kakor včeraj. Bančni papirji so čvrsti. Do zaključkov je prišlo v delnicah Poljbanke, Unionbanke in Zemaljske po neizpremenjenih tečajjih, dočim se je Jugobanka učvrstila v teku borznega sestanka od 79 na 81. Praštediona je narasla na 910—920. Med industrijskimi papirji je čvrst Unionmlin, ki je bil zaključen po 60. V drugih industrijskih papirjih ni prišlo do zaključkov, razven v Trboveljski ki je v primeri z včeraj čvrstejša in je bila zaključena po 302 in 303.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 93.75 bl., 7% Bler. pos. 83.50 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kred. 128 den., Praštediona 900 den., Kred. zavod 160—170, Vevče 128 den., Stavbna 40 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 88—89, vojna škoda ar. 425.75—426, kasa 425.75—426 (424, 425, 425.50, 426, 425.75), 5, 6, 7. 426.50 bl., 12. 425.75—426.25 (428, 426), 8% Bler. pos. 93—93.50, 7% Bler. pos. 82.25—82.75, 7% pos. Drž. hip. banke 82.75—83.50, 6% begl. obv. 69—69.25 (69). Bančne delnice: Ravna gora 80 den., Hrvatska 50 den., Katolička 33—35, Poljo 52—53 (52), Kreditna 125 d., Union 190—192 (190), Jugo 80.50—81 (79, 80, 81), Lj. kred. 128 den., Medjunarodna 66.50 den., Narodna 8050—8100, Obrtna 36 den., Praštediona 910—920, Srbska 195—198, Zemaljska 140—141.50 (140). Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 135—142, Slaveks 40—50, Slavonija 200 den., Našice 950 den., Danica 97 bl., Pivara Sar. 205 den., Drava 249—255, Sečera Osijek 280—290, Nar. ml. 20 den., Osl. ljev. 200 210, Brod. vag. 62 den., Union 60—70 (60), Vevče 128 den., Isis 43—45, Ragusea 370—390, Oceania 205—210, Jad. plov. 530—545, Trboveljska 308—305 (302, 303).

Beograd. Narodna banka 7925, 7% inv. pos. 88.25—89, agrarji 50.50—52, vojna škoda 425—425.75, 7. 425.50—426.50, 6% begl. obv. 69.25—69.75, 7% Bler. pos. 81.875—82, 7% pos. Drž. hip. banke 83.25—83.75.

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. London: —, Newyork: 8% Bler. pos. 92.93, 7% Bler. pos. 82—83, 7% pos. Drž. hip. banke 82—83.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 88.90, Wiener Bankverein 16.20, Creditanstalt 46, Escompteges. 159.10, Aussiger Chemische 152.50, Alpine 19.10, Trboveljska 37.60, Leykam 3.20, Rima Murany 56.10.

Žitni trg

V inozemstvu je tendenca slaba. Naš trg je skoro brez vsakega življenja in je promet minimalen. Cene so ostale docela neizpremenjene.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 19 vagonov pšenice, 21 vagonov koruze, 6 vagonov moke. Tendenca neizpremenjena.

Budimpešta. Tendenca prijazna. Promet miren. Pšenica maj 15.97—16.04, zaklj. 15.92—15.94, rž maj 11.45—11.57, zaklj. 11.57—11.58 koruza maj 12.50—12.56, zaklj. 12.55—12.56, julij 12.75—12.80.

Nič ni tako skrito!

Kako se zločini sami odkrivajo

Vsak zločin pride prej ali slej na dan. Znano je, da se vsak zločin prizadeva zabrisati sled za seboj, da se odtegne pravici. Mnogokrat se mu to posreči. Vendar je le malo zločinov, ki bi ostali nerazjasnjeni. Navadno se zgodi, da zločinec pozabi na kako prav navadno in preprosto stvar, ki ga potem izda. Zločinci to vedo. Zato so nekateri še celo preveč previdni in zabrišejo tudi take stvari, ki bi jih ne smeli, ker to zopet povzroči, da mu pridejo prej ali slej na sled. Navedimo samo nekaj zgledov:

Grdi roparski umor v megeškem župnišču je bil prav za prav razjasnjen po zaslugi zločinca samega. Lakner je mislil na marsikaj, celo na to, da bi se mu morda prišlo na um, da bi obleki napravila sumljivega. Zato je kupil črna klobuč. Toda, ko je doma dal svojo obleko krojaču zlikati, je v njej pozabil denar in hranilne knjižice. Krojač, ki je vedel, koliko baje ura, je opozoril oblast na to okolnost; roparski morilec je bil v rokah pravice.

Mladi Italijan Cechini je v prepripi na samotni cesti ustrelil svoj prijateljstvo Eno Koppel, hčer znanega nemškega inženirja. Morilec je zbežal skozi grmovje in prišel v Locarno v Švici. Tam je hotel spremeniti svojo zunanost, da bi ga nihče ne poznal. Kupil si je novo obleko, črne naočnike in čepico. Na tako napravljenega človeka je takoj postal pozoren detektiv. Morilec je to opazil in si je najel avto, da bi se odpeljal v Lugano. Zopet je polomil. Da bi šofer mislil, da je njegov gost Nemec, je govoril s njim nemško, toda s takim naglasom, kakršnega govore švicarski Italijani. Prizadevanje, da bi za seboj zbrisal sled, je bilo vidno. V nekaj urah so ga imeli.

Zdravnik dr. Peter Richter v Bonnu na Nemškem se je hotel iznebiti svoje prijateljice, gospe Mertens. Pri zdravniškem pregledu ji je vbrizgal v telo smrtonosno strup. Zenska je umrla. Truplo so obducirali in našli v njem strup strupantina. To je zelo redek strup, ki ga ne pozna drugi kakor zdravnik, kateri edini ga morejo tudi dobiti. Tako je preiskava postala pozorna na zdravnika dr. Richterja, ki je bil obsojen na smrt.

Dne 1. decembra 1. 1924 so poročali časopisi, da je roparska tolpa napadla vilo ravnatelja Angersteina ter poročila osem njegovih družinskih članov, ki so bili vsi mrtvi. Angersteina sam pa težko ranjen. Roparska tolpa je potem vilo zažgala. Tako je vabila prva časopisna vest. Toda preiskava je dokazala, da so umorjeni člani Angersteina družine bili umorjeni že precej prej, kakor je Angersteina pripovedoval. Pozabil je, da morejo zdravniki na mrtviški otopelosti ugotoviti, kdaj je kdo umrl. Angersteina, ki je sam umoril vso svojo družino, si je sam izkopal svoj grob.

Znan je slučaj madžarskega doktorja Erde-

lyja, ki je na letovišču na Koroškem umoril svojo ženo, katere je bila zavarovana za 20.000 dolarjev. Pripovedoval je, da sta z ljubljeno ženo napravila izlet v gore. Pri tem je na nekem nevarnem mestu reva zdrknila 17 metrov globoko v prepad in se ubila. Našli so jo šele čez tri dni. Prva zdravniška preiskava je ugotovila, da ji je otrpnilo srce. Dr. Erdely je nato zahteval, naj mu zavarovalnica izplača po ženi 20.000 dolarjev. Zavarovalnica je postala pozorna. Začela se je preiskava. Ugotovilo se je, da so na vratu rajne našli neke temne podplutbe. Izskopali so jo. Obdukcija je ugotovila, da je nesrečnica bila najprej davljena, zastrupljena z veronalom in potem vržena v prepad. Dr. Erdely bo sedaj vse življenje.

Oni tedaj so v Nemčiji obsodili na smrt morilec Tetznerja, ki je umoril neznanega popotnika, ga položil v svoj avtomobil in zažgal. Žena je nato v mrliču spoznala svojega moža in zahtevala zavarovalnino 145.000 mark. Tetzner, ki je ušel čez mejo, pa je čakal na dolarje in na ženo v Strassbourgu ter od tam telefoniral ženi na stanovanje. Ta telefon ga je izdal. Bil je obsojen na smrt.

Podoben slučaj se je zgodil kmalu potem. Propali trgovci Saffran je s pomočjo svojega uslužbenca Kipnika na vzhodnem Pruskem tudi umoril človeka, ga položil v svoj avtomobil in zažgal, zato da bi njegova prijateljica dobila zavarovalnino in da bi bili vsi rešeni gospodarskega poloma. Svar je prišla na dan, ker je preoblečenega Saffrana, ki je hotel bežati v Ameriko, na neki postaji že blizu Hamburga spoznal železniški uradnik, ki je prej služboval v vzhodni Prusiji. Svar pa je pokrenila zavarovalnica, ki se ji je čudno zdelo, da se je Saffran ponesečil takoj nato, ko je plačal prvi obrok zavarovalnine. Pred tremi dnevi sta Saffran in Kipnik bila obsojena na smrt.

Artist Urban v Kölnu je umoril svojega ravnatelja radi ropa. Bil je takoj osumljen, toda dokazal je svoj alibi: da je v istem času telefoniral svoji nevesti v Lipskem. Zaslišana nevesta je to potrdila in Urbana so izpustili. Med tem je uradni aparat, čez štirinajst dni seveda šele, ugotovil, da v seznamu telefonskih pogovorov z Lipskim ni Urbanovega razgovora. Prijeli so ga vnovič in je priznal zločin. Zločinec je pozabil, da se medkrajevni telefonski razgovori uradno beležijo.

Takih slučajev je silno mnogo in kljub največji premetenosti se zločinci navadno ne morejo odtegniti roki svetne pravice. Kjer pa je policija premalo sposobna ali pa, če je zločinec res le preveč prevečan, tam zločini lahko ostanejo zakriti. Toda nihče se ne more trajno odtegniti pravici. Kogar ne zadene človeška pravica, tega bo zadela prej ali slej s toliko večjo silo božja pravica!

Pravni nasveti

Civilni uslužbeni pri vojski. A. B. F. Pri vojski so nameščeni tudi civilni uslužbeni, tako n. pr. uradniki, nadzorniki in poslovodje vojaških tehničnih zavodov, tvornic, mojstni itd. Civilne mojstre in ostalo nižje civilno osebje pri vojski in mornarici sprejema minister za vojsko in mornarico. V prošnji je seveda navesti, v katero delavnico želite biti sprejeti. Priložiti je dokumente, kakor za vstop v druge državne službe, t. j. rojstni list, samski ali poročni list, šolska izpričevala, potrdilo o državljanstvu, do tedanjem poklicu in vedenju, zdravniško spričevalo, potrdilo o ureditvi vojaške obveznosti. Prošnjo je kolekovati s kolekom za 5 Din. Vložiti jo je pri komandi dotične jedinice, kamor prosite.

Deško vzgajališče. C. L. O. Otroka, ki je nagnjen k tatvini in potepanju, bi radi oddali v vzgojvališče. — Napravite prošnjo na kr. bansko upravo (socialni oddelek), da bi bil deček sprejet v deško vzgajališče v Ponovičah. Če mati nima sredstev, prosite za brezplačen sprejem. Če pa ne bo brezplačno sprejet in tudi mati ne bo mogla plačevati, je pa dolžnost občine, da prispeva k oskrbnim stroškom.

Taksa za avtomobile. Z. M. L. Za tovrstne avtomobile se ne plačuje državna taksa. Kakšen avtomobil se smatra za »tovornega« z ozirom na plačilo ali oprostitve takse, presodi pristojna davčna uprava v lastnem delokrogu. Če se tovrstni avtomobil uporablja tudi za osebne vožnje, se obdavči. Če mislite, da vam je davčna uprava nepravilno naložila plačilo takse od tovrstnega avtomobila, se pa pritožite na Dravsko finančno direkcijo.

Dota. Isti. Tudi to smo že povedali, da more nezakonska hči zahtevati doto le od svoje matere. Zato je razmotrivanje o raznih možnostih glede tega zahtevka, o katerih govorite v svojem dopisu, odveč.

Pomotoma plačana taksa. M. D. M. Če ste pomotoma plačali takso, katere po zakonu niste dolžni plačati, morete prositi za povračilo takse pri onem oblastvu, ki jo je pobralo (pri davčni upravi). Za takšno prošnjo ni predpisano plačilo takse.

Omejene pravice oskrbovanca. V. L. L. Oče, ki je pod skrbstvom, je vam spredal travnik za 1000 Din. Osnutek pogodbe ste delali pri notarju, sodišče pa je, na predlog skrbnika, dalo preceniti travnik in so ga cenili na 5000 Din. Dobili ste obvestilo od sodišča, da se prodaja travnika odobri le pod pogojem, da pri sodišču plačate 5000 Din. Sami ste pa že dali očetu ob raznih prilikah na račun celo kupnino. — Kdor je pod skrbstvom, ne more sam sklepati nobenih obveznih pogodb. Pogodba take osebe je le veljavna, če jo sklene za oskrbovanca skrbnik in to odobri varstveno sodišče. — Ker niste zalogili kupnine za travnik pri sodišču, še niste pogodbe izpolnili in niste lastnik travnika. — Če kdo kaj očetu dolguje, mora tozadevno tožbo za očetu podpisati skrbnik. Tudi daritev, ki bi jo hotel oče storiti, mora za očetu storiti skrbnik in to mora sodišče odobriti.

Pravice vžitkarja. I. Z. Z. Kupili ste hlišo s posestvom in prevzeli vžitkarja, ki ima zgovorjeno sobo, hrano pri skupni mizi in drva. Ker pa je delasposoben, hoče vžitkar mesto hrane in stanovanja

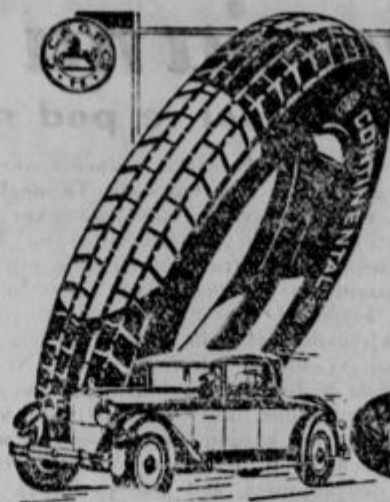
nadomestek v denarju. — Dokler ne dajete nobenega opravičenega povoda, ki bi onemogočil nadaljnje bivanje vžitkarja pod skupno streho, vas ne more vžitkar prisiliti na plačilo prevzelnega nadomestka. Lahko se pa glede začasnega ali trajnega odkupa medsebojno pogodite.

Povračilo preveč plačane najemnine. A. K. L. L. Če ste se pogodili s hišnim gospodarjem glede najemnine posebej za stanovanje in posebej za vrt, niste dolžni plačevati najemnine za vrt za čas, ko ga še niste dobili na razpolago. Tozadevno preveč plačano najemnino smete zahtevati nazaj v kolikor je ne morete poračunati z najemnino zapadlo za april.

Popisovanje poljedelskih gospodarstev. F. F. Kaj se smatra po pravilniku o popisu za »poljedelsko gospodarstvo«, je določeno v členu 36. Šolski vrt se po našem mnenju ne more smatrati za »poljedelsko gospodarstvo«, ker običajno ne služi za vir dohodkov, ampak v učne svrhe. Zato po našem nazoru za šolski vrt ne bo treba izpolnjevati »lista za poljedelska gospodarstva«. Kdaj služi vrt samo za »osebne potrebe ali razvedrilo« in ni vir dohodkov, boste morali pač sami presoditi po dejanskih razmerah, ki so vam gotovo znane. Za »vir dohodkov« se bo smatral pač takrat, kadar ima gospodar namen z njega dobivati sodežev za trg in mu jih vrt tudi dejansko toliko donša, da jih more poleg kritja domačih potreb tudi še prodajati.

Izvensodna odpoved in deložacija. A. L. M. Po odvetniku vam je hišni gospodar s priporočenim pismom odpovedal stanovanje v roku, ki je običajen v vašem kraju, s pripisom, da morate morebitne ugovore zoper odpoved vložiti pri sodišču. Odpoved ste prejeli pred začetkom odpovednega roka in ste takoj odvetniku odpisali, da ste odpoved sicer sprejeli, vendar pa, da je ne vzamete v vednost. Po preteku odpovednega roka pa je prišel sodni organ, pokazal, da je na predlog gospodarja sodišče dovolilo izpraznitev in vas deložiral. Ali je to zakonito? — Po zakonu »o dopustne sodne in izvensodne odpovedi. Izvensodna odpoved, po notarju ali tudi drugače, mora pač vsebovati vse navedbe kakor sodna odpoved in mora biti v istih rokih tudi dostavljena. Zoper tako izvensodno odpoved je vložiti ugovor le pri sodišču v roku 3 ali 8 dni. Če odpovedujoča stranka sodišču z listinami izkaže, da je bila izvensodna odpoved v zakonitem roku podana in dostavljena ter odpovedana stranka pri sodišču ni vložila ugovorov, postane taka izvensodna odpoved pravomočno izvršilna naslov in sodišče mora dovoliti izpraznitev. — Vaša napaka je bila, da niste ugovarjali pri sodišču; postopalo se je povsem zakonito.

Uredništvo dobiva toliko vprašanj v pravnih zadevah, da se odsej pri najboljši volji ne moremo več ozirati na želje poedincev glede objave odgovora v sobotni ali nedeljski številki. V bodoče bomo priobčevali odgovore po vrstnem redu, kakor prihajajo, kar naj vzamemo številni interesenti blagohotno na znanje.

Za vsako vreme,

vsako cesto

je zanesljiv Continental-obroč. Po velenestnih cestah in po deže nih cestah obsoincu in dolgu nosi sigurno Vaš voz.

VIKTOR BOHINC, LJUBLJANA

Continental

Ali bo sedaj boljše?

Na Veliko nedeljo se vrši v Belgradu izredno zborovanje J. N. Z., na katerem bodo sklenili, kako se bo letos igralo za državno prvenstvo. Borba je dosegla zlasti na teritoriji zagrebške podzveze višek, ko je inž. Simonović zopet presenetil, izdelal nov predlog, s katerim je rešil vprašanje, ki je nastalo s strani klubov, ki ne pridejo v lige. Sedaj je povoljno rešen tudi ta edini nedostatek lig. Predlog inž. Simonovića je v kratkem naslednji: Tri skupine, v prvi so: trije zagrebški, dva ljubljanska in splitski prvaki. Prvi trije nadaljujejo po tekmah iz te skupine, ki morajo biti odigrane do 15. junija, tekme v jeseni za državno prvenstvo, ostali trije pa igrajo v jesenski sezoni tekme v domačem prvenstvu. Za prihodnjo sezono pa prideta zopet prvoplasirana kluba L. N. P. vpoštev. V tej točki bodo nastale težkoče, radi katerih bo morala ljubljanska podzveza spremeniti sedanj način tekmovanja. Na vsak

način bo ta novi predlog ing. Simonovića dobil še več pristašev, kakor jih že ima.

Zastopnik L. N. P. ing. Debeljak je dal dopisniku »Jutranjega lista« zanimivo izjavo, v kateri med drugim pravi: Dobro situirani vodilni klubi lahko za majhno odškodnino ali pa celo samo za propagando pošiljajo nedeljo za nedeljo kombinirana moštva v provinco. Kdor to dobro premisli, bo uvidel da je borba proti vodilnim klubom nesmiselna, škodo imajo lahko samo manjši klubi. Naši klubi so to uvideli in bodo menda vsi nastopili složno.

Kakor je po nisanju zagrebških listov soditi, bo tamkaj najbrže ravno tako. Borba, ki jo vodi dr. Stipčić proti ligam, je zašla predaleč v stran. To je uvidela večina klubov. Zato je že danes gotovo, da bo državno prvenstveno tekmovanje spremenjeno. Upajmo, da na način, ki bo prinesel enkrat tudi našemu nogometu lepšo bodočnost.

ILIRIJA-PRIMORJE.

V nedeljo na igrišču Ilirije.

V nedeljo bomo imeli zopet priliko videti naša najboljša kluba, to pot v res prijateljski tekmi, katero sta sklenili vodstvi klubov. Končno je prišel tisti čas, ko lahko rečemo: Sedaj bo šlo navzgor! Konec je tiste borbe, ki je uničevala naš nogomet, radi prestiža enega ali drugega. Bog daj, da bi bil konec tudi blatenja po drugih listih!

S. K. Korotan. Danes ob osmih zvečer prva redna seja novega odbora. Jutri ob desetih dopoldne igra prvo moštvo z rezervo Ilirije na njenem igrišču. Postava moštva razvidna v sportni sobi. Prosim vsi in točno! Tajnik.

Službene objave LNP. Na znanje se vzame poročilo p. o. a., da je na prošnjo klubov preloži prv. tekme v Ljubljani, Trbovljah in podeželskih klubov. — Odhodu za kaznovanje sodnikov pri LNP-u se izroči sv. sodnik g. Pevaljek. — Na znanje se vzame dopise, v katerih prijavljajo nove odbore: SK Disk (predsednik g. Vrečar Iv., tajnik I. g. Menart Jak.), SK Javornik

(predsednik g. Gerl Fr., tajnik g. Supan Fr.), SK Korotan (predsednik g. Petrič S., tajnik g. Novak Fr.) in SK Rapid (predsednik g. dr. Blanke O., tajnik I. g. Frankl E.). — Sprejme se vabilo BLP za odigranje dveh tekem reprezentance Ljubljane in Belgrada v dneh 12. in 13. aprila t. l. — Snoroča se klubom, da je treba glasom sklepa JNS-a opremiti poverilnice za izredno skupščino JNS v zgornjem levem kotu z rimsko številko IV, ki jo je določil JNS, kateri je pristaviti arabsko številko kot sledi: SK Ilirija IV-1, ZSK Hermes IV-2, Reka IV-3, ASK Primorje IV-4, SK Svoboda (Ljubljana) IV-5, Grafika IV-6, SK Korotan IV-7, SK Jadran IV-8, SK Slovan IV-9, SK Natak IV-10, SK Svoboda Vič IV-11. — V območju Mo Maribor: ISSK Maribor IV-12, SK Železničar IV-13, SK Rapid IV-14, SK Svoboda IV-15, SK Mura IV-16, SK Ptuj IV-17. — V območju Mo Celje: Atletik SK IV-18, SK Olimp IV-19, SK Celje IV-20, SK Šoštanj IV-21. — V območju Mo Trbovlje: SK Amater IV-22, SK Trbovlje IV-23, SK Dobrna IV-24, SK Retje IV-25, SK Hraetnik IV-26, SK Elan (Novomesto) IV-27, SK Disk IV-28, SK Javornik IV-29. — Tajnik I.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 28. marca: 12.15 Plošče (mešan program). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče. — 18.00 Viktor Pirnat: Sinjska alka. — 18.30 Božo Plešičar: Šah. — 19.00 Pavel Kunaver: Doline in prepadi. — 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. — 20.00 Prenos opere »Mefistofeles« iz Zagreba.

Nedelja, 29. marca: 9.00 Ing. Jože Černe: O poljedelstvu. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. — 11.00 Radio orkester. — 12.00 Časovna napoved in poročila. — 12.15 Plošče. — 15.30 Splošna nočela za pitje domačih živali, ing. Ahačič. — 16.00 Humoristično štivo, pisatelj Milčinski. — 16.30 Iv. Cankar: Kralj na Betajnovi (gojenci drž. učit). — 17.00 Koncert delavske godbe »Zarja«. — 21.00 Radio orkester. — 22.00 Časovna napoved in poročila. — 22.15 Hawaii jazz.

Drugi programi

Nedelja, 29. marca 1931.

Belgrad: 12.45 Koncert Radio orkestra. — 17.30 Operne arije. — 18.00 Tamburaški koncert. — 20.00 Operne arije. — 21.00 Večer sonat. — 22.30 Plošče. — Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert. — 17.00 Koncert Radio orkestra. — 20.10 Klavir. — 20.35 Operetni večer. — 22.00 Operetna glasba. — Budapest: 11.15 Evangelska služba božja, nato koncert opernega orkestra. — 19.30 Drama. — 23.00 Jazz orkester. — Dunaj: 10.30 Orgle. — 11.05 Simfonični koncert. — 19.25 Klavir. — 22.00 »Preiskava«, igra. — 22.40 Večerni koncert. — Milan: 19.30 Pestrta glasba. — 20.55 Opera. — Fraga: 19.05 Koncert orkestra nar. garde. — 20.00 Ruske pesmi in romance. — 20.30 Kvarter. — 21.00 Radio orkester. — Langenberg: 16.30 Koncert: zbor in orkester. — 18.40 »Tristan in Isolda«, opera Wagner. — Rim: 10.15 Nabožna glasba. — 13.00 Radio kvintet.

Pohištvo

prosto in najmočnejše. Vam tudi vrhka po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — na prot. kolodvoru

Velika tekstilna tovarna sprejme dobro upeljanega

zastopnika

za Slovenijo, proti proviziji za takoj.

Samo prvovrstne moči pridejo v poštev, prednost pa imajo oni, ki potujejo z lastnim avtomobilom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zastopnik« št. 3214.

17.00 »In patris memoriam«, oratorij L. Perosi. — 20.30 »Pri treh mladenkah«, opereta (Fr. Schubert). — Kavarice: 10.15 Prenos službe božje. — 12.15 Simfonični koncert. — London: 20.00 Prenos nabožne glasbe. — 21.05 Nedeljski orkestralni koncert. — Mühlaeker: 10.30 Arije. — 13.15 Orgle (pasijonska glasba). — 17.45 »Bela dama«, romant. opera. — 19.05 »Maša v h-mollu«, Boce. — 20.30 Kristusove legende iz 15—17. stoletja. — 21.15 Koncert. — Mor. Ostrava: 20.00 Radio orkester. — 21.00 Koncert radio orkestra. — Leipzig: 19.30 Orkestralni koncert. — 22.00 Zabavna glasba.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 28. marca: ZAPRTO (generalika). Nedelja, 29. marca: PRI BELEM KONJICKU. Premijera. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 28. marca: DUJAK PROSIAK, Rad. A. Nedelja, 29. marca: COSI FAN TUTTE, Mozartova proslava. Gostuje Julij Betetov. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 28. marca ob 20: UČLOVEČENJE, Ab. B. Premijera.

Nedelja, 29. marca ob 20: PRODANA NEVESTA. Gostovanje članov belgajske opere gospi Zaludova in gosp. Knitila. Zadnjič.

Naše dijaštvo

Na zadnjem obnem zboru Društva slušateljev filozofske fakultete v Ljubljani je bil izvoljen s. e. deč odbor: Mihelič Stane, predsednik; Stanek Leo, podpredsednik; Kopriva Silvo, tajnik; Jug Stanek, blagajnik; Počnik Alojz, arhivar. Odborniki brez mandatov: Kaučič J., Kos J., Kraigher Uroš, Pengov Fr., Zorja Fr., Revizorji: Bunc, Logar, Petre.

Pri boleznih želodca, črev

slabi prebavi in hemoroidih jemljite tudi Vi »FIGOL«, »FIGOL« osvežuje in čisti kri

Dobiva se v vsnji lekarni, po pošti pa ga razpošilja proizvajalec: Lekarna Dr. Semelj, Dubrovnik 2/44, 3 stekli s pošt. no 10/5 Din, 8 steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din.

Za velikonočne praznike:

Damski klobuki

zelo čedni, zadnje mode,

najelegantnejši,

v veliki izbiri v zalogi.

Popravila se izvrše lepo, hitro in poceni pri

A. STAUBER

Maribor, ulica X. oktobra

Grozote potovanja na Severni tečaj

Najbolj varna pot je pod morjem

Simon Leak, predsednik družbe, ki je zgradila slovečo podmornico »Nautilus«, s katero bo Wilkins skušal doseči severni tečaj, je o tem potovanju dal naslednje mišljenje:

Kakor inženjer si upam trditi, da je nameravano potovanje na severni tečaj v podmornici mnogo bolj varno kakor katerikoli drugi način potovanja. Da človek dobi vsaj nekoliko jasno sliko o razmerah okrog tečaja, o katerih smo doslej govorili samo s strahom, je treba prečitati dela tistih mož, ki so dolgo časa bivali v teh najbolj severnih krajih. Mene je vedno najbolj prišlo to, da nista najbolj nevarna led in mraz, ampak nekaj drugega. Solnčna toplota! Ta je bila, ki je zahtevala toliko človeških žrtev pri raznih tečajskih ekspedicijah. Admiral Peary je edini beli človek, ki je po ledu prišel do severnega tečaja. On popisuje to potovanje v svoji knjigi. Prebil je tam gori mnogo let, dokler se mu ni posrečilo, da je prispel do cilja. Vedno so ga ovirali v ledu odprti kanali, ki so nastali na ta način, da je solnce stalilo ledeno površino takoj, ko se je pojavilo poleti na obzorju. Nekoč se mu je primerilo to-le: Samo za en dan naj bi se bil zakasnil, pa bi tistega leta ne bil prišel na severni tečaj. Drugi dan po njegovem odhodu se je na tistem mestu, kjer je prejšnji dan bival, napravila v ledu široka odprtina, ki bi mu bila preprečila vsako nadaljnje potovanje proti severu. Pripoveduje tudi v svoji knjigi, da se je profesor Marwin, ki ga je spremljal najdalje proti severu, vdrl v tenak led in utonil — samo en dan hoda pred severnim tečajem.

Taki odprti kanali, jezera in pa šibek led, kar vse nastaja pod vplivom gorkih solnčnih žarkov, so Nansen tako ovirali, da je v teku 18 mesecev, kolikor časa je prebil v onih ledenih krajih, prehodil vsak dan povprečno le po tritret milje. Stefanson, Amundsen, Andree in Wilkins — vsi govorijo o strašnih težavah, ki so jih imeli, da so mogli prekoračiti odprte kanale in jezera ali pa po cele milje dolge proge mehkega in tankega ledu. Tudi Andreejev dnevnik, ki so ga našli obenem z njegovim truplom na Belem otoku, pripoveduje, da bi se bila Andreejeva družba mogla rešiti v kraje, kjer bivajo ljudje, če bi bila našla ledeno površino, ki bi bila dovolj močna za prehod. Kapitan Wilkins mi je pripovedoval o milje dolgih ledenih površinah, katere je bilo treba prekoračiti, ki pa so bile tako nevarne, da niso smeli napraviti niti koraka naprej, predno niso s cepini ugotovili, da je led še dovolj močan za njihovo težo. Včasih so gazili do pasu po vodi.

Ti zgledi dovolj jasno kažejo, kako težavna, če ne celo nemogoča je ekspedicija na severni tečaj s sanmi. Za ladje pa, ki plavajo po vodi, težave in nevarnosti niso nič manjše,

včasih celo večje. Tečajsko solnce povzroča goste megle, ker se izpariva voda. Te megle so za ladje velika težava in nevarnost, ker morajo pluti po odprtih kanalih zdaj na levo, zdaj na desno, zdaj naravnost. Pri tem je treba strašno paziti, kar pa otežkočuje gosta megla. Navadne ladje led včasih obkoli in jih prime kakor s kleščami. Tako jih potem cela leta vlačijo s seboj, včasih pa jih tudi zdrobi. Ni niti potrebno, da bi bil led poseben debel, pa vendar zgrabi in uklene tudi močne ladje. Ko ladja plove po odprtem kanalu, prepogostokrat zaide v kako tesen, ki ji je led zaprl izhod. Na ta način je ladja zaprta, zadaj se je led že tudi sprjel in ladja ne more nikamor več.

Na teh izkušnjah najbolj vidimo dobre strani podmornice za tako potovanje. Podmornica se more vedno spustiti pod vodo, kadar ne more več pluti na površini. More tudi pod vodo mirno čakati, med tem ko nekaj metrov nad njo divjajo strašni sneženi viharji. Toplota pod ledeno skorjo je vedno višja kakor pa je toplota, pri kateri začne zmrzovati slana voda, pa naj bo na površini še tako mraz. Za plovbo pod vodo ladji tudi ni treba večje sile, kakor jo potrebuje, če plava na vodi.

Inženjer Leak je tedaj velik optimist in je trdno prepričan, da bo njegov »Nautilus« srečno dosegel svoj cilj, severni tečaj, in se tudi srečno vrnil.

28 nad 100 let starih

Kako živi, da postaneš star

Württembergski zdravnik dr. Greeff je preiskal življenje stoletnih starčkov, katerih število so v vsej Nemčiji ugotovili: 28 jih je. Med njimi je 23 žensk in le 5 moških. 17 stoletnikov živi na kmetih, 8 v malih mestih in le 3 so v velikih mestih. Nekateri kraji Nemčije so naravnost oblagodarjeni s starimi ljudmi. V vzhodni Prusiji jih je 7, v Schleswigu 6, v Hannoveru 4. Večina teh stoletnih starčkov živi na gradi in se giblje v svežem zraku: so kmetje, kmetiči, poljedelski delavci, hlapci. Kako žive ti stoletniki? Dr. Greeff je ugotovil pri teh 28 stoletnikih in pa na podlagi studija življenja dru-

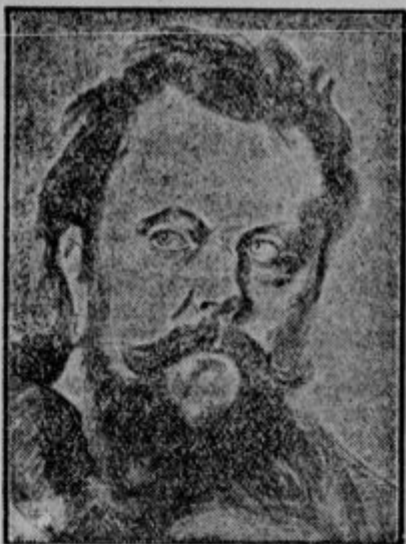
gih 50 starčkov, ki so umrli v teku zadnjih let, sledeče:

Nihče od starih stoletnikov ni živel samo od rastlinske hrane. Uživali so vsi tudi mesno hrano, toda nihče ne preveč, čeprav je 101 leto stara mamica rekla: »Najrajša jem pa le slanino!« Hrana vseh teh je bila preprosta in malo začinjena. Samo neka stoletna Westfalka pravi, da ima rada močno popoprane jedi in pa zelje, ki je zelo kislo.

Kaj in kako so pili v življenju? Vsi pijejo mleko. Tudi kozje mleko. Mamica, ki je 105 leta stara, ta pravi, da »strašno ljubi čaj«. Ali

Ostanki letala »Savoia 64«, ki se je nedavno ponesrečilo na zapadni obali Italije. Pri nesreči so našli smrt najboljši italijanski letalci, med njimi polkovnik Maddalena in še dva druga udeležena velikega poleta v Južno Ameriko.

Modest Musorgski, slavni ruski skladatelj, je umrl danes pred 50 leti. Eno njegovih najboljših skladb je opera »Boris Godunov«.

pijejo alkoholne pijače? Velika večina sploh ne. Toda 104 leti stari westalski vaški čevljar, ki mu je oče umrl v 82. letu, ded pa v 93. letu utonil! — pije dvakrat na dan nekoliko žganja. Tudi neki stoletni delavec pije žganje, pa samo malo 102 leti stari živinozdravnik v Gelsenkirchnu mora vsak dan imeti kozarček likerja in pipo tobaka. Toda pravih pivcev med njimi ni in tudi nikdar niso bili pijanci. Pri nekaterih starčkov alkohol v majhnih množinah vpliva kakor zdravilo.

Ali so predniki tudi doživeli visoko starost? 100 let stara gospa je imela starše, ki sta umrla stara 93 oziroma 96 let. Od deset stoletnikov so očetje ali matere dosegli 80 let starosti. Eden teh starčkov, ki je 101 leto star, ima mlajšega brata, ki je star 99 let, in mnogo mlajšo sestro, ki je stara šele 85 let. Vsi trije so stari skupaj 285 let. Toda skoro vsem tem stoletnikom so njihovi otroci že zdavnaj pomrli.

Kako vidijo? Skoro vsi lahko bero še brez naočnikov. Niti eden med njimi še ni oslepel. Pač pa jim peša sluh. Spomin je pri 14 stoletnikih prav dober, pri 6 dober, toda zelo pojemna. Umetne zobe ima 6 starčkov, ostalih 22 pa že 25 do 30 let prežvekuje hrano brez zob. Tehtajo večinoma po okrog 50 kg. 19 jih spi prav dobro 8 do 9 ur na dan.

Kako naj torej živimo, da bomo dosegli to visoko starost? Star recept, ki ga potrjuje tudi raziskovanje nemškega zdravnika pri teh stoletnikih, se glasi: Živi zmerno in premaguj se v vseh stvareh! Škoda, da mladi rod tega pravila noče več vpoštevati.

Pred porotniki.

»Gospodje porotniki, zaključuje zagovornik svoj govor, obtoženec je morda res grešil, toda bodite ljudje! Pomislite na njegovega otroka, njegovega edinega otroka in na njegovo staro mater, njegovo edino mater.«

MI SMO POCENI

ČEVLJI

OTROŠKI

rujavi teksani
šivani v različnih barvah
deški in dekliški od št.
29—35

Din 22-
Din 50-
Din 79-

DAMSKI

na eno zaponko v črni
in rujavi barvi, šivani
kombinirani z leseno
peto, šivani
troter z usnjato in leseno
peto v vseh različnih
kombiniranih barvah

Din 115-
Din 125-
Din 165-

MOŠKI

polčevlji v rujavi ali črni
barvi, šivani
visoki v rujavi ali črni
barvi, šivani
polčevlji v kombiniranih
barvah, šivani

Din 140-
Din 150-
Din 155-

NOGAVICE

DAMSKÉ

Serijsa
Din 7.50
Din 13-
Din 14-
Din 16-
Din 4-
Din 5-
Din 6.50
Din 10-
od Din 5- dalje

MOŠKE

OTROŠKE

V pomladnih modnih barvah

Ant. Krisper, Mestni trg 26 - Štritarjeva ulica 3

TIVAR

Vas obleče
za malo denarja
moderno
in dobro!

TIVAR more dobro blago ceno prodajati,

TIVAR hoče, da stalno kupujete pri njem,

TIVAR daje vsaki obleki nekaj svojega

TIVAR moške obleke	najboljše izdelane	že od Din 240 ⁻
TIVAR obleke za dečke	trpežne in umerjene	že od Din 200 ⁻
TIVAR kamgarn-moške obleke	povsem elegantne lasone že od Din	480 ⁻
TIVAR otroške obleke	za dobo od 3—6 let	že od Din 110 ⁻
TIVAR otroške obleke	za dobo od 7—10 let	že od Din 130 ⁻
TIVAR mornariške obleke	za dobo od 3—6 let že od Din	130 ⁻
TIVAR mornariške obleke	za dobo od 7—10 let že od Din	150 ⁻
TIVAR raglani	namodernejše lasone, izredno udobni in ljubki že od Din	560 ⁻
TIVAR hlače	v ogromni izbiri in namodernejših vzorcih že od Din	90 ⁻
TIVAR hubertus-površniki	specijaliteta	že od Din 200 ⁻
TIVAR hubertus raglan	zajamčeno nepremočljiv že od Din	290 ⁻
TIVAR lovski raglan	izredno praktičen	Din 270 ⁻

Tivar dobite povsod!

Oglejte si naše prodajalne v:

Aleksinac	Krajujevac	Split
Beograd	Kraljevo	Subotica
Bezdan	Kranj	St. Bečej
Bjelovar	Kruševac	Sv. Ivan Zelina
Bos. Šamac	Ljubljana	Sušak
Brčko	Maribor	Šibenik
Brod na Savi	Niš	Teslić
Celje	Novi Sad	Tuzla
Crvenka	Pančevo	Valjevo
Cakovec	Ptuj	Varaždin
Darugar	Sarajevo	Vel. Bečkerek
Dubrovnik	Senta	Vel. Zdenci
Gospić	Slov. Konjice	Vinkovci
Karlovac	Solin	Zagreb
Kotor	Sombor	Zemun
Koprivnica		Zvornik

Ljubljanski prodajalni:

Sv. Petra cesta 23 in Celovška c. 63

Kranj, Glavni trg 101

Poskusite! Prišli boste zopet!

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1-50 Din ali vaša beseda 50 par. Najmanjši oglaš. 5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo v 10. Za odgovor znamke. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službeiščeje

Trg. pomočnik
mlad, iz dežele želi spre-
meniti službo v trgovini
z meš. blagom. Naslov v
upravi pod št. 3245.

Službodobe

Pekovskega vajenca
sprejem takoj po dogo-
voru. Pašulin, Vrhnika.

2 vajenca

za tašnersko - kofersko
obrt se sprejme takoj pri
firmi Franc Zorn, Ljub-
ljana-Siška, Lepodvorska
23. Stanovanje in hiša
v hiši.

Pomočnika

za tašnersko - kofersko
obrt se sprejme takoj pri
firmi Franc Zorn, Ljub-
ljana-Siška, Lepodvorska
ul. 23.

Trgov. vajenca

poštenega s primerno
šolsko izobrazbo sprejme
brez oskrbe trgovec me-
šanega blaga Kovač, Ma-
ribor, Frankopanska 15.

Samostojen obrtnik

(meister), — katerekoli
obrti se sprejme kot de-
ležni član. Imam v Ljub-
ljani že ali pa preuredim
ca 32 m² vel. delavnico,
po potrebi tudi skladišče
in stanovanje. Pogoji: tre-
zen, delaven in pošten.
V ponudbi je poslali po-
pis obrata, službe in dru-
žinske razmere na upravo
»Slovenca« pod »Samo-
stojen«.

Manjše tekstilno podjetje
rabi za takojšnji nastop
nadmojstra

ki bi istodobno opravljal
tudi posle mojstra in ki
se dobro razume v tkanju,
apretiranju in ostalih teh-
niških delih mehanične
tkalnice, ki izdeluje mo-
lino, botano — Plača
dobra, stanovanje v na-
ravi. Ponudbe z označko
plače ter prepisi doku-
mentov in slike se mo-
rajo poslati v Sarajevo,
poštni predal 186.

Zasluzek

Čez štiri dni

lahko bi de-
lati, ako hočete, ker Vas
mi zaposlimo v Vašem bi-
vališču za mesečni nav-
šal Din 2.000 in provizijo.
Kolekcija vzorcev 28 Din.
— Pogodbo pošljemo na
željo takoj. Ponudbi je
treba priložiti znamko za
odgovor. — Commercial,
Osijek.

Objave

Opozorilo!

Jožef Ferlič iz Brezij ni
moj potnik, nima pravice
zame sprejemati naročila,
še manj pa inkasirati.

Prostovoljna javna

dražba klobukov
Dne 30. marca in nasled-
nje dni se bo vršila
dražba približno šeststo
moških in deških klobu-
kov v ceni po 30—80
Din komad — Dražba
se bo vršila pri tržnici
F. Bizjak na Kongresnem
trgu 8 — Prodajalo se
bo v skupinah in tudi
posamežno.

Poizvedbe

Iščem

svojo hčer Marijeto Jaz-
binšek roj. Sadar. Pro-
voljno je bivala z družino
v Ostoru, Nemčija. Javi
naj se na naslov: Franc
Sadar, Velika Račna št.
32, p. Grosuplje.

Luna Maribor

Aleks. 19

Moški zokni

v vseh barvah par

Din 4.50

Pouk

Čamernikova

šolerska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo-avto). Prva oblast.
koncesionirana Prospekt
zastoni. Pišite ponil

Šolerska šola

oblastveno koncesionira-
na L. Gaberšček, bivši
komisar za šolerske izpi-
te, Ljubljana, Dunajska
c. 31, ne daleč od kolo-
dvorov. — Vhod tudi z
Bleweisove ceste. Pri-
hodnji redni tečaj se pri-
čne 1. aprila.

Stanovanja

Stanovanje

podprtilično, 1 soba, ku-
hinja in pritlikline se ta-
kaj odda mirni stranki
brez otrok. Reflektanti
naj se pisмено oglašijo
na upravo lista pod »Sta-
novanje št. 3262«.

Lepo stanovanje

10 minut od kavarne Eu-
rope, 2 sobi velika pred-
soba, zaprta veranda,
balkon, kopalnica in dru-
ge pritlikline z vrtom se
oddaja 1. maja. Naslov v
upravi pod št. 3267.

Soba

opremljeno, čisto, s po-
sebnim vodom oddam
solidni gospodični. Ulica
na Grad št. 9.

Moške srajce

v raznih izdela-
vah od Din 29⁻
naprej.

Kravate

namoden ce ko
mad od Din 7⁻
naprej

Glasba

Philipsov jubilejni

pianino

s 5 letno garancijo je naj-
cenejši kvalitetni izdelek.
Minka Modic, Ljubljana,
Cojzova cesta 9.

Kupimo

Srečke, delnice,

obligacije

kupuje Uprava »Merkur«,
Ljubljana - Selenburgova
ulica 6. II. nadst.

Posvetva

Parcele

na solčni legi ob Du-
najske cesti naprodaj. Ve-
likost 500—700 m². —
Gradbeno podjetje Anton
Mavrič, Dunajska cesta
št. 38.

Posvetvo

srednje veliko, krasna
enonadstropna hiša tik
farne cerkve naprodaj. V
hiši je na novo vpeljana
gostilna in trgovina s
kompletno trgov. opremo,
vsega skupaj 8 sob. —
Poleg hiše veliko gospo-
darsko poslopje za 15
glav živine. Lepi trav-
niki, njive, gozdovi. Več
se izve v trgu Vačah pri
Litiji šte. 29.

Vila

komfortna, lepa, nova v
najlepšem okraju mesta
naprodaj. Naslov v upravi
pod št. 3268.

Enonadstropna vila

z gostilno in inventarjem,
zraven velik vrt na per-
iferiji Ljubljane prodam
zaradi družinskih razmer
za 300 tisoč Din. Takoj
plačati Din 150.000. Po-
nudbe na upravo pod-
»Samo resni kupec« št.
3261.

Prodamo

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din
kg, druga vrsta po 38 Din
kg, čisto belo gosje po
130 Din kg in čisti puh
po 250 Din kg. Razpoš-
liam po poštne povzetju.
L. BROZOVIC — Zagreb,
Ilica 82. Kemična čistil-
nica perja.

Črna prst (humus)

za vrtove prodamo v
vsaki množini. Na raz-
polago tudi vsakovrstni
materijal za zasipanje. —
Gradbeno podjetje Anton
Mavrič, Dunajska cesta
št. 38.

Elektro motor

24 kv, vrtilno tok 380/220
ceno naprodaj. M. Švaj-
gar, Dravljice 74, p. St. Vid
nad Ljubljano.

Najboljše in najcenejše
šivalne stroje, dvokolesa,
nadomestne dele in pnev-
matiko dobite le pri
Fran Saunig, Ljubljana
Pražakova št. 2, nasproti
Gospodarske Zveze ob
Dunajski cesti. Prodaja
tudi na obroke. Specij.
mehanična delavnica.

Gostilničarji,

hotelirji, pozor!

Vsled likvidacije razpro-
dam celotno vinsko za-
logo in sicer: Izborna
štajersko belo vino po
Din 4 in sladki prosek
po Din 16 liter.
Gjuro Valjak, Maribor.

Motorna kolesa

B. S. A. s prikolicami
500 m² in Puch 220 z
električno razsvetljavo,
se poceni prodasta. —
Vprašati: Maribor, Ko-
roševa 32 oziroma Gor.
Radgona, Trg 55.

Gradbeno podjetje

inž. arh. Jelenc & inž. Štajmer
v Mariboru

naznanja, da se preseli dne 1. aprila
t. l. v nove, lastne pisarniške prostore

v Vrazovi ozir. Miloš Običevič ulici

pri mestnem parku
(Prejšnje skladišče g. stavb. Baltzerja)

Razpis.

Krajevni šolski odbor v Zapotoku, pošta Tur-
jak, občina Zelimlje razpisuje pri gradbi nove eno-
nadstropne šole v Zapotoku: zidarska, tesarska in
kleparska dela in sicer s pridržkom, da odda ta
dela skupno ali posamezno in ne glede na naj-
nižjo ponudbo. Načrt in stroškovnik so na vpogled
proti odškodnini Din 20 pri podpisnem kraj. šol.
odboru od dne 28. marca t. l. dalje. Panudbe je
vložiti do dne 11. aprila t. l. do 12.

Krajevni šolski odbor v Zapotoku,
p. Turjak.

Potrjeni neizmerne žalosti javljamo pretužno vest, da je
Vsemogočni nenadoma poklical k Sebi v boljše življenje našo
predobro, zlato mamo, staro mamo, taščo in teto, gospo

Nežiko Potokar

v petek, dne 27. marca 1931 ob 1 prevideno s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabne mame se vrši v nedeljo, dne 29. marca
ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Prule št. 6, na pokopališče k
Sv. Križu.

Ljubljana, Graz, Nevleje pri Kamniku, dne 27. marca 1931.

Zalujoče rodbine:

Potokar, Weinhandl, Kek, Horn, Medvedšček.